

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.204/2015/13. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év június hó 08. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2016. év június hó 16. napján kihirdette a következő
ítéletet:

A sikkasztás büntette és más bűncselekmények miatt I.r . vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a **Budapest Környéki Törvényszék** 2014. év szeptember hó 25. napján kelt **12.B.133/2010/138.** számú ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakkal szemben **megváltoztatja.**

I. r. vádlott a tényállás I. pontjában foglalt cselekményét társtettesként elkövetettnek minősíti.
A szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) év 8 (nyolc) hónapra enyhíti.
A vádlott a büntetés fele részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható.
A foglalkozástól eltiltás büntetést végleges hatályúra súlyosítja.

II. r. vádlottal szemben elrendelt vagyonek Kobzást mellőzi.

III. r. vádlott, IV. r. vádlott és V. r. vádlottak cselekményét információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettének [2012. évi C. törvény 375. § (1) bekezdés] minősíti, melyet társtettesi minőségben követtek el.
Büntetésüket egyaránt 6 (hat) hónap börtönre, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre enyhíti.

VI. r. és VII. r. vádlottak cselekményét információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettének [2012. évi C. törvény 375. § (1) és (2) bekezdés a.) pont] minősíti, melyet társtettesi minőségben követtek el.
Büntetésüket egyaránt 1 (egy) év börtönre, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre enyhíti.

III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakat előzetes mentesítésben részesíti.

Az ítélet bevezető részében feltünteti a 2012. augusztus 31. napját, mellőzi a 2013. június 28-i határnapot, a 2014. szeptember 19-i határnapot 2014. szeptember 09-re pontosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakkal szemben **helybenhagyja.**

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 118.820 (száztizennyolcezer-nyolcszázhusz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság ítéletében

- I. r. vádlottat folytatólagosan, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntette [2012. évi C. törvény 375. § (1) bekezdés és (3) bekezdés b.) pont II. fordulat], folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette [2012. évi C. törvény 372. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a.) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége [2012. évi C. törvény 345. §]

miatt halmazati büntetésül 4 év 6 hónap szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 5 év banki hitelezői, pénz- és értékkézelői tevékenység foglalkozástól eltiltásra ítélte, megállapította, hogy a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani és az I. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható;

- II. r. vádlottat felbujtóként, folytatólagosan elkövetett számítástechnikai rendszer és adatok elleni büntett [1978. évi IV. törvény 300/C. § (3) bekezdés és (4) bekezdés a.) pont] miatt 2 év börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette és a II. r. vádlottal szemben 38.860.000.- forint vagyonekぼzást rendelt el;

- III. r. vádlottat csalás büntette [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a.) pont] miatt 1 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, megállapította, hogy a szabadságvesztést - végrehajtás elrendelése esetén - börtönben kell végrehajtani és a III. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható;

- IV. r. vádlottat társtettesként elkövetett csalás büntette [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a.) pont] miatt 1 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, megállapította, hogy a szabadságvesztést - végrehajtás elrendelése esetén - börtönben kell végrehajtani és a IV. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható;

- V. r. vádlottat társtettesként elkövetett csalás büntette [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a.) pont] miatt 1 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, megállapította, hogy a szabadságvesztést - végrehajtás elrendelése esetén - börtönben kell végrehajtani és az V. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható;

- VI. r. vádlottat társtettesként elkövetett csalás büntette [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a.) pont] miatt 1 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, megállapította, hogy a szabadságvesztést - végrehajtás elrendelése esetén - börtönben kell végrehajtani és a VI. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható;

- VII. r. vádlottat csalás büntette [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a.) pont] miatt 1 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, megállapította, hogy a szabadságvesztést - végrehajtás elrendelése esetén - börtönben kell végrehajtani és a III. r. vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható.

A Bank Nyrt. sértett polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. A zár alá vételeket fenntartotta a polgári jogi igény érvényesítéséig, melyet a sértettnek a jogerős határozat közlésétől számított 60 napon belül kell megtennie. Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen

- az ügyész I. r. és II. r. vádlottak terhére, a kiszabott büntetés súlyosítása érdekében: az I. r. vádlottal szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés és végleges hatályú foglalkozástól eltiltás, míg a II. r. vádlottal szemben hosszabb tartamú, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás kiszabása érdekében
- I. r. vádlott és védője felmentésért
- II. r. vádlott és védője felmentésért és a vagyonekぼzás mellőzése érdekében
- III. r., IV. r. és VI. r. vádlottak védője enyhítésért
- V. r. és VII. r. vádlottak védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.10/2013/7. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést az I. r. vádlott esetében kiegészítéssel tartotta fenn, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat megvizsgálta, egyenként és összességében értékelte, indokolási kötelezettségét teljesítve állapította meg a tényállást. Az ítélet II. tényállási része az összepszerűségek tekintetében, az iratok tartalma alapján helyesbítésre szorul az alábbiak szerint:

- I. r. vádlott a szabályosan jóvá nem írt 96.848.000.- forintból legalább 83.708.000.- forintot valótlanként kifizetésként lekönyvelt, de ezt a jogosultak számláján akkor nem írta jóvá (ítélet 28. oldal második bekezdés)
- a valótlanként kifizetésként szereplő összeg 695.000.- forint P esetében (ítélet 38. oldal hatodik bekezdés)
- a valótlanként kifizetésként szereplő összeg 50.000.- forint K esetében (ítélet 44. oldal hetedik bekezdés)
- a valótlanként kifizetésként szereplő összeg 500.000.- forint I esetében (ítélet 46. oldal nyolcadik bekezdés)
- a valótlanként kifizetésként szereplő összeg 800.000.- forint B esetében (ítélet 53. oldal hatodik bekezdés).

E kiegészítésekkel a tényállás megalapozott és felülbírálatra alkalmas.

Az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést valamennyi vádlott elkövetéskori tudattartamára, azon keresztül szándékára, valamint bűnösségére és a cselekményeket is törvényesen minősítette. Helyesen foglalt állást a tekintetben is, hogy melyik anyagi jogszabály alkalmazása eredményez kedvezőbb elbírálást. A bűncselekmény hiányában, illetve tévedés címén felmentést célzó védelmi fellebbezések a másodfokú eljárásban nem foghatnak helyet.

A tényállás megállapítása és a bizonyítékok értékelése az elsőfokú bíróság joga és kötelezettsége, így a releváns bizonyítékok útján a megállapított tényállást és jogi minősítést támadó, bizonyítottság hiányában felmentésre irányuló fellebbezések szintén nem vezethetnek eredményre.

I. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés indokolatlanul enyhe, nem tükrözi a cselekmények tárgyi súlyát, e vádlott valószínű társadalomra veszélyessége fokát és nem alkalmas a büntetési célok elérésére. Ezért a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának felemelését, valamint a foglalkozástól eltiltás végleges hatályú alkalmazását indítványozta.

II. r. vádlott büntetése törvénysértően enyhe, az ítélet belső arányosságát sem tükrözi. A felbujtói magatartása társadalomra veszélyessége jelentős, a jogtalan vagyongyarapodásra kitartható törekvő cselekvést visszatérően kifejtő II. r. vádlottal szemben - a kezelt és karbantartott betegsége ismeretében is - csak hosszabb tartamú és végrehajtandó büntetés, valamint közügyektől eltiltás biztosítja a büntetési célok érvényesülését. A vagyoneklopbzás alkalmazása a törvény kógens rendelkezésén alapul, annak mértéke is megfelelően került megállapításra, annak mellőzésére nincs lehetőség.

A büntetlen előéletű III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakkal szemben a vagyon elleni bűncselekmények tárgyi súlyához igazodó, az egyéni visszatartás kiváltásához elegendő próbaidő tartamú, végrehajtásában felfüggesztett, börtön fokozatú szabadságvesztés büntetések méltányosak, azok további enyhítésére értékelést nem nyert nyomatékos enyhítő körülmény hiányában indok nincs.

Indítványozta a határozat bevezető részében a 2014. szeptember 19-i hatánap helyesbítését 2014. szeptember 9. napjára, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

A nyilvános ülésen az I-II. r. vádlottak védője a bejelentett fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn.

Elsődleges indítványa ki nem küszöbölhető megalapozatlanság és indokolási kötelezettség megszegése miatt az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására irányult. Álláspontja szerint jelen ügyben több megalapozatlansági ok is fennáll: a tényállás nincs teljeskörűen felderítve és az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett.

Indokolt lett volna igazságügyi informatikai szakértő bevonásával tisztázni a P rendszerhez hozzáférés lehetőségét, illetve azt, hogy milyen munkaállomáson és ki használta ezeket a kódokat. Az elsőfokú bíróság abból a tényből, hogy az igazságügyi írásszakértő néhány esetben megállapította, hogy a fiókvezető D aláírása nem a névtulajdonostól származik, tévesen vont arra következtetést, hogy a fiókvezető mind a 14 esetben nem végzett jóváhagyást. A kódot az előírás szerint meghatározott időnként kellett változtatni, ezt egy füzetbe jegyezték fel az alkalmazottak és a belső vizsgálat is kimutatta, hogy például D nem megfelelő módon zárta el ezt a kódokat tartalmazó füzetet, tehát ahhoz bárki más is hozzáférhetett. Nem következetes vádlotti magatartásra utal az sem, hogy egyszer kisbetűkkel - -, másszor meg nagybetűkkel - - írta alá a fiókvezető nevét.

A védő új igazságügyi könyvszakértői vélemény és további iratok - így teljes folyószámla-kivonat - beszerzésének elmaradását is kifogásolta. Kétségtelen tény, hogy aznem engedte a szakértő részére a P. rendszerbe történő betekintést, az elsőfokú bíróság azonban nem vizsgálta, hogy Pzs szakértő által alkalmazott szakértői módszer helyett lehet-e más módszer alapján vizsgálatot lefolytatni a begyűjtött iratanyag alapján annak megállapítása érdekében, hogy az adott kifizetési pénztárbizonylatok tekintetében ki az, aki az utalványozást és a kifizetést elvégezte.

A védő másodlagos indítványa I. r. és II. r. vádlottak bizonyítottság hiányában történő felmentését célozta. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ugyanis nem lehet kétséget kizáróan megállapítani azt, hogy

- a fiókvezető kódjával az I. r. vádlott 14 esetben belépett és ő maga helyezett ki hiteleket,
- D azonosító kódját ki szerezte meg, hány ügyintéző ismerte, hogyan jutottak hozzá ehhez a kódhoz,
- szándékos hamisítás történt egyes bizonylatok esetében, illetve a tényállás I/1. pontja esetében más hitelügylet hátsó oldalát szándékosan és nem véletlenül csatolták,
- az I. r. vádlott szándékosan végzett különböző utalványozást és hitelkérelmek jóváhagyását.

Mindezekre tekintettel a tényállás módosítását indítványozta aszerint, hogy a visszaélések megtörténtek, ám ismeretlen személy által került jogosulatlanul felhasználásra D kódja. Egy korábbi, jelen ügytől független fegyelmi vizsgálat az I. r. vádlott szavahihetőségét alátámasztotta a tekintetben, hogy nem volt tudomása, hogy az ügyfelek hamis munkáltatói igazolást csatoltak, jelen esetben sem bizonyított, hogy tudott arról, hogy olyan személyek kapnak kölcsönt, akik nem hitelképesek.

A II. vádponttal kapcsolatban I. r. vádlott az eljárás során mindvégig vitatta a könyvszakértő vizsgálati módszerét, ugyanis nem lehet megállapítani, hogy valamennyi 85 esetben az I. r. vádlott szignója szerepel a kifizetési bizonylaton. Minimum 4 különböző főkönyvi számla volt, azt nem vizsgálták, hogy ezekből az összegekből ki, mely időpontban, milyen összegekre lett volna jogosult, ugyanis szakaszos utalásról volt szó. Nem lehet reális elvárás, hogy az utalványozott összeget ugyanazon a napon kell jóváírni, ha nincs meg hozzá a feltétel. Nem lehet kétséget kizáró módon megállapítani, hogy mekkora az az összeg, amellyel az I. r. vádlott sajátjaként rendelkezett, mekkora az az összeg, amely esetében csak egy szabálytalan ügymenetű bizonylatolási rend róható a terhére.

II. r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság nem tudta megállapítani, hogy akár egy alkalommal is hamis munkáltatói igazolást csatolt. Azt sem elemezték, hogy több adós beszámolt arról, hogy ezeket az összegeket azért adták át, hogy rendezzék a II. r. vádlott által megelőlegezett költségek

kifizetését és az építkezés befejeződjön, tehát az átadott összegekhez nem jogosulatlanul jutott hozzá. Nem állapítható meg az sem, hogy felbujtói szerepe lett volna. Amennyiben hatalmas virágcsokrokkal, arany nyakláncsal jelent volna meg, akkor ez feltűnik a többi alkalmazottnak, de ők arról számoltak be, hogy a két vádlott között üzleti, hivatalos kapcsolat volt. Önmagában az ...Travel átirata sem alapozza meg a bűnös kapcsolatrendszerre következtetést, hiszen az, hogy valóban történt-e utazás, nem került feltárássra.

Az enyhítésre irányuló fellebbezés indokaként a védő kiemelten hivatkozott a rendkívüli időmúlásra, a vádlottak büntetlen előéletére, eltartásra szoruló hozzátartozóikra, II. r. vádlott esetében pedig megromlott egészségi állapotára. II. r. vádlottal szemben az összecszerűség tisztázatlansága miatt a vagyonelkobzás mellőzéséért bejelentett fellebbezést is fenntartotta, ugyanis az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok szerint a II. r. vádlott több alkalommal megelőlegezte a költségeket a házak építésekor.

III-IV. r. és VI. r. vádlottak védője a kiszabott büntetés mérséklése érdekében bejelentett fellebbezést fenntartotta. A megállapított tényállást, a bűnösségre vont következtetést és a cselekmények minősítését nem vitatta.

A cselekmény tárgyi súlyának megítélésekor nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy mindhárom vádlott kilátástalan élethelyzetben folyamodott végső megoldásként a hitel felvételéhez annak érdekében, hogy a házuk felépüljön. III. r. vádlott 1 millió forintot rögtön átadott II. r. vádlottnak és az iratokból megállapítható, hogy további összegeket is kicsaltak tőle. IV. r. vádlottnak 20%-ot kellett a K részére átadni. VI. r. vádlott pedig a teljes összeget, 8 millió forintot átadta a kivitelezőnek, hozzá semmilyen összeg nem került a hitelből. Ennek ellenére, mivel a hitelt ők vették fel, a bank is tőlük várja a törlesztést.

A kiszabott büntetések sértik a belső arányosság elvét, illetve a büntetés enyhítését indokolja, hogy a vádlottak büntetlen előéletűek, kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodnak, a III. r. vádlott beismerő vallomást tett. Az időmúlásnak sem tulajdonított kellő jelentőséget az elsőfokú bíróság, 13 év telt el a cselekmény óta. Mindezekre tekintettel az ítélet megváltoztatását és a III-IV. és VII. r. vádlottak büntetésének enyhítését indítványozta.

V. r. és VII. r. vádlottak védője elsődlegesen arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint a vádlottak büntethetősége elévült, ezért az eljárás megszüntetése indokolt. A felmentésre irányuló fellebbezést azzal indokolta, hogy megítélése szerint az elsőfokú bíróság a vádlottak családtagjainak tanúkenti kihallgatására irányuló bizonyítási indítványt alaptalanul utasította el, ugyanis ezáltal nem vizsgálta meg annak lehetőségét, hogy a vádlottak által felvett hitelt a családtagok tudták volna fizetni, lehetőségük lett volna helytállni. Másodlagos indítványa a büntetés enyhítésére irányult, jelentős az időmúlás, a vádlottak büntetlen előéletűek és a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapítható, hogy az ... belső ellenőrzése nem volt megfelelő, hisz ellenkező esetben a vádbeli események nem történhetek volna meg.

A bejelentett fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a részletes, minden körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint, az eljárási szabályokat betartva, kellő alaposággal és körültekintéssel folytatta le.

Az ítélet tábla alaptalannak találta a ki nem küszöbölhető megalapozatlanság okából történő hatályon kívül helyezésre irányuló indítványt.

A törvényszék a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségnek eleget tett. Rendkívüli gondossággal tárta fel azokat a körülményeket, amelyeket az ügy megítélése szempontjából lényegesnek tartott, vizsgálta mindazokat a körülményeket, melyek a vádlottak büntetőjogi felelőssége szempontjából jelentősek voltak, ezen belül azokat is, amelyeket az ügy súlyának megítéléséhez nélkülözhetetlenek.

Az I. r. vádlott védője kifogásolta, hogy igazságügyi informatikai szakértő bevonásával nem tisztázták a P rendszerhez hozzáférés lehetőségét, illetve azt, hogy milyen munkaállomáson és ki használta ezeket a kódokat. Sz. tanú a bíróságon történt kihallgatásakor e kérdéskört illetően határozottan állította, hogy a rendszer internet alapú, így nem lehet megállapítani, hogy melyik munkaállomásról történt a belépés egy adott kóddal (elsőfokú iratok 23. számú jegyzőkönyv 15. oldal). Erre tekintettel szakvélemény beszerzése az ügy felderítését nem segítette volna elő.

A másodfokú bíróság nem osztotta az I. r. vádlott védője által a további iratok beszerzésének elmaradását kifogásoló álláspontját sem. Az elsőfokú bíróság részben indítványra, részben hivatalból több alkalommal (így az elsőfokú iratok 41, 80, 96. és 125. sorszám alatt) megkereste a sértettet, hogy további iratokat - köztük folyószámlakivonatokat - bocsássonak a bíróság rendelkezésére. A Bank a megkeresésekre az iratok 54, 101, 132. és 136. sorszám alatt csatolta a kért iratokat.

Az ítélet tábla egyetértett az ítélet 148. oldalán az igazságügyi könyvszakértői vélemény kiegészítésére irányuló bizonyítási indítvány elutasítása körében kifejtett állásponttal is. Az ... a törvényszék megkeresésére nem engedélyezte a szakértő részére a P rendszerbe történő korlátozott használatot, vizsgálatot sem (lásd elsőfokú iratok 132. sorszám alatt). A törvényszék előtti meghallgatásakor és írásbeli véleményében V. szakértő részletesen ismertette az általa alkalmazott szakértői módszert, a szakértő a nyomozás során készült szakvélemény érdemi megállapításait fenntartotta a kiegészítő szakvéleményében is.

A védő a rendelkezésre álló iratanyag alapján az adott pénztárbizonylatok tekintetében kifogásolta a szakértői vélemény beszerzésének elmaradását. A ki- és befizetési pénztárbizonylatok vizsgálatához azonban a P nem tartalmaz releváns adatot. Annak megállapítása pedig nem szakértői feladat, hogy ki az a személy, aki a ki- és befizetési bizonylatokat kiállította és ezeket a műveleteket elvégezte, ebben a bíróságnak kell az összes bizonyíték mérlegelése eredményeképpen állást foglalnia.

Az V. r. és VII. r. vádlottak védője a terheltek családtagjainak tanúkénti kihallgatására irányuló bizonyítási indítványának elutasítását sérelmezte perbeszédében is. Az ítélet tábla egyetértett a törvényszékkel abban, hogy a bankkal kötött szerződésben ezek a személyek nem szerepelnek, egyébként egy feltételezés csupán, hogy helytálltak volna a tartozásért, és az azóta eltelt időben sem segítettek fizetni a törlesztő részleteket.

Fentiekre tekintettel a tényállás nem felderítetlen. Az ítélet - tényállás hiányosságában és iratellenességében megmutatkozó - részbeni megalapozatlansága ugyan megállapítható, de ez az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt, így a Be. 376. § (1) bekezdés alapján történő hatályon kívül helyezés nem indokolt.

Az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nem merült fel.

Ennek során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés b.) pont II. fordulata és c.) pont alapján megalapozatlan, mert a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként feltárt bizonyítékok értékelésével megállapított tényállás kisebb részben hiányos és iratellenes.

A megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pont értelmében az iratok tartalma alapján történt kiegészítéssel és helyesbítéssel orvosolta.

A vádlottak személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket és büntetéseikre vonatkozó adatokat - az elsőfokú ítélet kihirdetését követően bekövetkezett változásokra tekintettel az alábbiak szerint pontosítja:

Az I. r. vádlottat a Budaörsi Járásbíróság a 2014. december 19. napján kelt 3.B.125/2014/185. számú ítéletével - mely a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.273/2015/11. számú határozatával 2015. november 20. napján emelkedett jogerőre - 2011. június 07. és 2011. augusztus 25. napja között elkövetett 27 rb. csalás vétsége miatt 1 év 6 hónap fogházbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette és 90.000.- forint vagyoneklobzást rendelt el vele szemben.

A II. r. vádlott egészségi állapotában rosszabbodás következett be, magas vérnyomás és cukorbetegség miatt is ellátásra szorul, illetve vesedialízist és izotópkezelést kap.

A Nagykáta Járásbíróság a 2015. november 05. napján kelt és aznap jogerőre emelkedett 8.B.69/2013/115. számú ítéletével 2005. október 25. napján elkövetett 3 rb. csalás büntette 50 nap közérdekű munkára ítélte.

A IV. r. vádlott havi keresete nettó 100.000.- forint, két nagykorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

Az V. r. vádlott jelenleg álláskereső, jövedelme havi 40.000.- forint, két nagykorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

A tényállás I/1-2. pontját az ítélet 12. oldal harmadik bekezdésében kiegészíti azzal, hogy S és Sné, valamint D és R adósok által aláírt kölcsönszerződések munkapéldánya szerint a kölcsönt új lakás építésére vették fel 4-4 millió forint összegben azonos feltételekkel: 25 évre, havi 52.330.- forint egyenletes törlesztéssel. 2002. augusztus 15. napján S és Sné, valamint D és R-t adósok közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozatot tettek. A szerződés szerint a hitel fedezetét képezte a P. szám alatti ingatlan, melyre 4-4- millió forint hitel és ennek mindenkori járulékaik erejéig jelzálogjog bejegyzésére került sor az OTP és Kereskedelmi Bank javára 2002. augusztus 15. napján, azonban már az ingatlan az állam javára több jelzálogjoggal, valamint elidegenítési és terhelési tilalommal volt terhelt (nyomozati irat V. kötet 55-65. oldal, bírósági irat 2. és 52. sorszám alatt csatolt iratok).

A tényállás I/3. pontját az ítélet 14. oldal harmadik bekezdésében kiegészíti azzal, hogy a rögzített új hitelügylettel kapcsolatban sem kölcsönszerződés megkötésére, sem közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozat megtételére, sem jelzálogjog bejegyzésére nem került sor, így a bank a hitel behajtása iránt sem tudott volna intézkedni (nyomozati iratok I. kötet 177. oldal, II. kötet 273. oldal). A felvett 1,5 millió forint hitelből mindösszesen 8 hónap x 9.200.- forint, összesen 73.600.- forintot fizettek vissza 2003. augusztus 01. napjáig (bírósági iratok 54.

sorszám alatti alszámlakartonok), ezt követően az adósok az elmaradt tartozás visszafizetésére a bankkal 2008. március 12. napján történt egyeztetés alkalmával tettek ígértet és vállalták 15 ezer forintonként annak törlesztését (nyomozati iratok V. kötet. 229-233. oldal).

A tényállás I/4. pontját az ítélet 15. oldal nyolcadik bekezdés után kiegészíti azzal, hogy K ellen a Pest Megyei Főügyészség a 2010. november 05. napján kelt Nf.2086/2008/33-II. számú határozatával hamis munkáltatói igazolás becsatolásával kapcsolatban az 1978. évi IV. törvény 276. §-ába ütköző és aszerint minősülő magánokirat-hamisítás vétsége miatt indult nyomozást a Be. 190. § (1) bekezdés e.) pontjában foglalt okból, elévülés címén megszüntette.

A tényállás I/6. pontját az ítélet 17. oldal harmadik bekezdésében kiegészíti azzal, hogy

- a hitel fedezetét képező hrsz. alatti ingatlan nem létezik, míg az adósok nevén található hrsz. alatti ingatlanra a hitel felvételekor már jelzálogjog, végrehajtási jog, elidegenítési és terhelési tilalom volt bejegyezve (nyomozati iratok V. melléklet)
- I. r. vádlott a kérelmet 2003. szeptember 27-i dátummal iktatta (nyomozati iratok VI. kötet 293. oldal).

A tényállás I/7. pontját pontosítja azzal az ítélet

- 18. oldal negyedik bekezdésében, hogy mellőzi az utolsó mondatból „az eljárás során fel nem derített módon D főigazgató aláírta és utalványozta” részt, illetve beilleszti, hogy a azonosító számú, szabályosan lefolytatott hitelügylet egyik kifizetési bizonylatát utólag kinyomtatták, lefestették az adatokat és írógéppel rávezették a valótlan összeget, azon nem szerepel az utalványozó eredeti aláírása (nyomozati iratok V. számú melléklet)
- 19. oldal első bekezdésében, hogy 2004. december 08. napjáig, 15 hónapig a számláról levonták, majd 2015. május 12. napján még egy részletet fizettek (bíróági iratok 54. sorszám alatti alszámlakartonok)

A tényállás I/8. pontját

- kiegészíti azzal a 20. oldal első bekezdésében, hogy a .. azonosító számú, szabályosan lefolytatott hitelügylet egyik kifizetési bizonylatát utólag kinyomtatták, lefestették az adatokat és írógéppel rávezették a valótlan összeget, azon nem szerepel az utalványozó eredeti aláírása (nyomozati iratok V. számú melléklet)
- pontosítja a 20. oldal negyedik bekezdésében, hogy 2004. augusztus 08. napjáig fizették, 11 hónapon keresztül (bíróági iratok 54. sorszám alatti alszámlakartonok)

A tényállás I/10-11. pontját az ítélet 22. oldal hatodik bekezdésében kiegészíti azzal, hogy F és Fné VI. r., valamint VII. r. vádlottak által aláírt kölcsönszerződések szerint a kölcsönt új lakás építésére vették fel 8-8 millió forint összegben azonos feltételekkel: 35 évre, havi 44.690.- forint egyenletes törlesztéssel. (nyomozati iratok VIII. kötet 131-141. és 165-175. oldal)

A tényállás I/12. pontját az ítélet 24. oldal negyedik bekezdésében kiegészíti azzal, hogy 2005. június 03. napjáig mintegy tíz hónapi törlesztő részletnek megfelelő összeget fizettek vissza, azt is rendszertelenül (bíróági iratok 54. sorszám alatti alszámlakartonok).

A tényállás I/13. pontját az ítélet 25. oldal ötödik bekezdésében kiegészíti azzal, hogy a valótlan tartalmú, aláírások és pecsét nélküli igazolások keltezése 2006. december 19. és 2007. március 27. napja (nyomozati iratok V. kötet 307-309. oldal).

A **tényállás I/14. pontját** az ítélet 26. oldal utolsó bekezdésében pontosítja azzal, hogy 2004. november 19. napjáig fizették a részleteket, összesen 8 hónapi részletet (bíróági iratok 54. sorszám alatti alszámlakartonok).

A **tényállás I. pontját** az ítélet 27. oldal harmadik bekezdés után kiegészíti azzal, hogy a Pest Megyei Főügyészség a 2010. november 05. napján kelt

- Nf.2086/2008/33-II. számú határozatával I. r. vádlott ellen 10 rb. az 1978. évi IV. törvény 276. §-ába ütköző és aszerint minősülő magánokirat-hamisítás vétsége miatt indult nyomozást (tényállás I/1-2. pontjában hamis hitelbírálati lap, I/3. pontjában valótlan tartalmú folyósítások számfejtése lap, I/4.-I/5. és I/13. pontjában hamisított könyvelési bizonylat, I/6., I/8. és I/14. pontjában hamisított bizonylat, I/7. pontjában hamisított kifizetési bizonylat, I/12. pontjában hamisított folyósítások számfejtése lap felhasználása) a Be. 190. § (1) bekezdés e.) pontjában foglalt okból, elévülés címén megszüntette.
- Nf.2086/2008/33-III. számú határozatával a hitelfelvevők büntetőjogi felelősségét is vizsgálta, ennek eredményeképpen a tényállás I/1-2-3. pontjában foglalt hitelügyletek tekintetében a Be. 190. § (1) bekezdés e.) pontjában foglalt okból (elévülés címén); míg a tényállás I/6-7-8-9, 12-13-14. pontjaiban foglalt hitelügyletek esetében a Be. 190. § (1) bekezdés b.) pontjában írt okból (a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése és az eljárás folytatásától sem várható eredmény) a nyomozást megszüntette.

A **tényállás II. pontjának** bevezető részét az ítélet 28. oldal második bekezdésben helyesbíti akként, hogy a szabályosan jóvá nem írt 96.848.000.- forintból legalább 83.708.000.- forintot valótlanul kifizetesként lekönyvelt, de ezt a jogosultak számláján akkor nem írta jóvá.

A **tényállás II. pontjában** a valótlanul kifizetesként szereplő összeget az iratok 4. számú melléklet bizonylatai alapján az ítélet

- 38. oldal hatodik bekezdésben P esetében 695.000.- forintra
- 44. oldal hetedik bekezdésben K esetében 50.000.- forintra
- 46. oldal nyolcadik bekezdésben I esetében 500.000.- forintra
- 53. oldal hatodik bekezdésben B esetében 800.000.- forintra

pontosítja.

A **tényállás II. pontját** érintően az ítélet 28. oldal harmadik bekezdését mellőzi és helyére illeszti, hogy az I. r. vádlott közvetlenül a főkönyvi számlákról kifizetesként lekönyvelt összegeket és az így felvett készpénzzel szabadon rendelkezett. A meg nem állapítható időponttól halmozódó hiányát görgette maga előtt és próbálta leplezni, a korábban utalványozott, de jóvá nem írt összegeket az I. r. vádlott úgy pótolta, hogy a befizetések fedezetét a kifizetesként lekönyvelt összegek képezték.

A **tényállás II. pontját** az ítélet 58. oldal utolsó bekezdésben helyesbíti akként, hogy a kifizetesként lekönyvelt összeg 83.708.000.- forint.

A fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az ítéletnek a - Be. 258. § (3) bekezdés d.) pont szerinti - bizonyítékok számbavételét tartalmazó részében az elsőfokú bíróság részletesen és iratszerűen ismertette a vádlottaknak és a tanúknak az eljárás különböző szakaszában tett nyilatkozatait, illetve az egyéb releváns bizonyítékokat.

Az ítéletábra megállapította azt is, hogy a törvényszék indokolási kötelezettségének a szükséges mértékben eleget tett, annak olyan fokú nem teljesítése nem állapítható meg, mely a Be. 373. § (1) bekezdés III/a.) pont alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezhette volna. A megtámadott határozatból megállapítható, hogy a bíróság a döntését mire alapította, indokolása tény- és jogkérdések tekintetében nem oly mértékben hiányos, mely a felülbírálatnak akadályát képezte. A törvényszék logikus érveléssel vetette el a vádlottaknak és a védőknek azt az elsőfokú eljárásban előadott érvelését, amely a büntetőjogi felelősség bizonyíthatatlanságára utalt. A terhelti védekezések elemzésével, a Be. 78. § (3) bekezdés szerint az összes bizonyítékot értékelési körbe vonva, azokat egyenként és összességükben mérlegelve megindokolta, hogy a tényállást mire alapította. Részletes mérlegelő tevékenysége tényállási pontonként nyomon követhető, az ésszerű gondolkodással ellentétes következtetést nélkülöző.

Az I. r. vádlott az eljárás során és a védő a perbeszédében hivatkozott arra, hogy több bankbiztonsági vizsgálatot végeztek, amelynek eredményeképpen a vádlott felelősségét nem állapították meg. Sz tanú vallomásából kiderül, hogy az és más fiókjaiban évente meghatározott alkalommal végeztek átfogó ellenőrzéseket, illetve amennyiben felmerült visszaélés gyanúja, akkor célvizsgálatot. Jelen ügyben az ügyészség egyetlen vádpont esetében tette vád tárgyává a hamis munkáltató igazolás becsatolását (tényállás I/4. pontja), a tényállás I. pontja esetében a jogosulatlan, szabálytalan hitelkihelyezés, a tényállás II. pontja esetében pedig a folyószámlán jóvá nem írt pénzekkel történő sajátjakénti rendelkezés képezi vád tárgyát. Az, hogy egy korábban folytatott belső vizsgálat nem állapította meg az I. r. vádlott felelősségét, illetve - ahogy erre Sz tanú utalt - a nyomozó hatóság más irányban bizonyítást nem folytatott, jelen eljárás szempontjából irreleváns, ugyanis a Be. 2. § értelmében a bíróság a törvényes vád keretein belül dönt a megvádolt személy(ek) büntetőjogi felelősségéről, a vádon túl nem terjeszkedhet.

Előjáróban kiemelés érdemel, hogy a **tényállás I. pontjában** a belépési kódhoz tartozó személyes jelszóval visszaélésre az elsőfokú bíróság - szemben a védői érveléssel - nem kizárólag abból következtetett, hogy az igazságügyi írásszakértő néhány esetben megállapította, hogy a fiókvezető D aláírása nem a névtulajdonostól származik. Azt a tényt, hogy D nem megfelelő módon zárta el ezt a jelszót tartalmazó füzetet és ahhoz bárki, így az I. r. vádlott is, hozzáférhetett, már a belső vizsgálat is feltárta, ezt maga Sz tanú is megerősítette tanúkénti kihallgatásakor. Hné pedig elmondta, hogy a jelszót a szemüvegtokjában tárolta, ami mindig az asztalon volt, így elvileg fennállt a lehetősége annak, hogy azt más is megismerje. Önmagában az, hogy a fiók dolgozói az információbiztonsági szabályzat előírásait megsértették és ezáltal lehetővé vált, hogy az I. r. vádlott a jelszavaikat felhasználja, I. r. vádlott felelősségét nem érinti. Az ellenőrzés hiányossága pedig a büntetés kiszabásakor nyerhet értékelést.

A jelszavakkal történt visszaélésre több tényező is utalt, így például, hogy

- a fiókvezető aláírása több esetben olyan formátumban (végig kis- vagy nagybetűkkel) szerepelt, ahogy a jogosult azt sosem használta,
- több ügylet engedélyezésének a napján D a rendszerbe nem volt bejelentkezve (I, V és W hitelének engedélyezésekor),

- több ügylet esetében feltűnő, hogy D és Hné azonosítójával feltűnően rövid ideig történt ki-bejelentkezés, márpedig egy-két perc alatt az előírások betartásával lehetetlen ellenőrizni a hitelügyletet (például W, V, H ügylete),
- az egyes műveleteknél, tevékenységeknél szereplő időpontok olyan sorrendben következtek a ... rendszerben, amik szabályos ügyintézésnél nem előzhették volna meg egymást.

Mind az I. r., mind a II. r. vádlott tisztában volt a hitelt felvevők anyagi helyzetével, korábbi hitelek lényeges adataival, I. r. vádlott ügyintézőként a rendszerből, az ügyfelekkel való beszélgetés során vagy a II. r. vádlottól, míg K kivitelezőként vagy közvetítőként közvetlenül az ügyfelektől ismerte meg ezen adatokat. Amennyiben szabályos ügymenetről lett volna szó és olyan személyek jutottak volna hitelhez, akik hitelképesek, nem merítették ki a hitelkeretüket, nem utasították el a hitelkérelmüket, nem lett volna szükség arra, hogy az I. r. vádlott D vagy Hné jelszávaival visszaélve, a kódjukhoz kapcsolódó tevékenységet (engedélyezés, utalványozás) jogtalanul elvégezze. Ahogy erre utal az is, hogy szerződés (két esetet kivéve, melyből egy munkapéldány) nem készült, jelzálogjog bejegyzésére (egy kivétellel) sem került sor és minden esetben hamisított iratot kellett felhasználni (hitelbírálati lapot, folyósítások számfejtése lapot, könyvelési és kifizetési bizonylatot).

I. r. vádlott védekezését, miszerint a vádban szereplő valamennyi ügylet esetében - ahogy a tényállás 1-2. és 10-11. pontjainál is - bizonyosan készült szerződés, több bizonyíték is cáfolta. Egyrészt D tanú tanúvallomásaiban határozott nyilatkozatot tett a körben, hogy a költözés során élő hitel aktáját nem selejtezték, a zúzdába küldött anyagról is külön kimutatás készült, azok közé ilyen irat nem kerülhetett (elsőfokú iratok 23. számú jegyzőkönyv 18. oldal). Amennyiben hitelszerződés készült volna, annak 5 példányából egy a földhivatalban is fellelhető lenne, hiszen a jelzálogjog bejegyzésére ez alapján került volna sor, azonban a földhivatali megkeresések eredménytelennek bizonyultak. A közjegyző - hatósági megkeresésre - az irattári anyagából megküldte a tartozáselismerő nyilatkozatokat, egyéb esetekben, ha készült volna ilyen okirat, az irattárból visszakereshető lett volna. Maguk az adósok sem rendelkeztek semmilyen irattal, sok esetben ők is arról számoltak be, hogy szerződést nem kellett aláírniuk, többen még arról sem kaptak papírt, hogy mennyit kell havonta fizetniük (például S, D, V).

I. r. és II. r. vádlottak tagadásból álló védekezése a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tényállási pontonként megcáfolható volt.

A tényállás I/1-2. pontja esetében I. r. vádlott vallomásaival szemben a adatai alapján egyértelmű bizonyítást nyert közreműködése. Védekezése - miszerint ez esetben a hitelbírálati lap utolsó oldala nyomtatás során történő véletlen vagy más módon létrejött csere folytán került ehhez az aktához - azért nem elfogadható, mert a hitelbírálati lap egy hónappal korábbi, teljesen más személyhez köthető kölcsönhöz kapcsolódott (bírószági iratok 2. sorszám alatt csatolt iratok). Másrészt az ügylet engedélyezésének feltüntetett napján D azonosítója nem volt bejelentkezve, illetve lehetetlen egy 2002. augusztus 13. napján leadott kérelmet előtte, 2002. július 24. napján engedélyezni. Mindezek a véletlen történést kizárják és egyértelműen arra utalnak, hogy az I. r. vádlott tisztában volt azzal, hogy az adósok részére a hitelnyújtás feltételei nem állnak fenn, szabályos hitelbírálat körében kölcsönhöz nem jutottak volna. Ezt alátámasztja az is, hogy jelen ügyben az iratok között kizárólag egy munkapéldány került aláírásra, nem a végleges szerződés, márpedig a munkapéldány D tanú vallomása szerint azt jelenti, hogy az engedélyezést leállították és hiánypótlásra visszaküldték az anyagot (elsőfokú iratok 23. számú jegyzőkönyv 21. oldal).

Az adósok tanúkenti kihallgatásuk alkalmával minden alkalommal egyértelmű terhelő vallomást tettek II. r. vádlottra és részletesen elmondták a hitel felvételében játszott közvetítő szerepét, illetve, hogy a pénzt átadták részére, ennek ellenére a munkákat nem végezte el. Abban is egyező volt a vallomásuk, hogy a hitel törlesztésével kapcsolatban semmilyen papírt, a befizetéshez csekket nem kaptak. S, Sné, D és R tanúk vallomása szerint nekik II. r. vádlott azt mondta, hogy ne foglalkozzák a hitel törlesztő részleteivel, azt majd ő fogja fizetni, illetve hogy tőlük jövedelemigazolást nem kértek. Nyilvánvalóan egyik sem felelhet meg egy szabályos hitelfelvételnek, egyébként a tanúk igazolt jövedelme alapján semmi esélyük nem lett volna a havi részletek fizetésére, a tanúk még a bírósági tárgyalásra utazás költségeit sem tudták előteremteni, illetve II. r. vádlottat is azért nem keresték a ház építése miatt, mert nem volt pénzük utazni, illetve telefonon sem tudták őt elérni.

A tényállás I/3., 12. és 14. pontja esetében I. r. vádlott nem vitatta a folyósítási számfejtések kitöltését, a folyósítás minden esetben az ő kódjával is történt. H, Hné, H a bírósági tárgyaláson azonosították is az I. r. vádlottat azzal a személlyel, aki a hitelt intézte (elsőfokú iratok 14. számú jegyzőkönyv 5., 11. és 43. oldal).

Az I. r. vádlott védekezése szerint a teljes kifizetés nem történt meg, ezért az új „Folyósítások számfejtése” lapon nem valótlan adatok szerepeltek. A rendelkezésre álló iratok, H, Hné, HF, HFné, HO és HOné tanúk vallomása alapján ez cáfolatot nyert. Ugyanis a banki nyilvántartás adataiból egyértelműen látható, hogy a 3. pontban december 2-ig, a 12. pontban november 21-ig, a 14. pontban pedig március 26-ig a teljes összeget kifizették, ezt az adósok sem vitatták, így minden alapot nélkülözött a későbbi új „Folyósítások számfejtése” lapon annak feltüntetése, hogy Ht hiteléből 1,5 millió forint, illetve a vissza nem térítendő lakásépítési támogatásból és az adó-visszatérítési támogatásból 200-200 ezer forint, míg Hr hiteléből 3.560.000.- forint kifizetésre vár. HOék esetében a könyvelési bizonylaton pótlólag feltüntetett 540.000.- forint hitel esetében a hamisítást jól mutatja, hogy ez a később rávezetett tétel elcsúszással rögzített, illetve a többitől eltérően nincs kipipálva.

Ezáltal az I. r. vádlott 1,5-3,56-0,54 millió forintot szabályos eljárás és hitelszerződés nélkül utalt ki, míg a vissza nem térítendő lakáscélú állami támogatás egy részét - jogosulatlanul - részben kétszer utalta volna ki, ez utóbbira azonban nem került sor.

Az új hitelügylettel kapcsolatos visszaélést jól szemlélteti, hogy

- Hrék esetében a 1,5 millió forint összegű hitel felvitelére, rögzítésére, ellenőrzésére, engedélyezésére és kiutalására ugyanazon a napon került sor, ami a rendes banki ügymenetet figyelembe véve kizártnak mondható, valamint a kóddal visszaélésre utal az engedélyező által egyébként nem használt - - aláírási formátum.
- HU-k esetben a folyósítás, könyvelés és utalványozás időpontja nem azonos, pedig ezeknek egy napra kell esnie szabályos ügymenethöz; az engedélyezés előtti ellenőrzés későbbi dátumú, mint az engedélyezés; az utalványozás a folyósítást követő időre esik. Illetve ebben az esetben az iratok között található egy, az eredeti szerződés felhasználásával készült hamisított kölcsönszerződés, amelyen az adatok egy részét megpróbálták kifesteni és írógéppel átírni, mely végül csak egy piszkozatnak tekinthető, mert a bank részéről aláírásra nem került, de a csalárd szándékot jól mutatja.
- HO-ék esetében az átvétel, rögzítés, iktatás, ellenőrzés, engedélyezés, könyvelés, utalványozás dátuma 2004. március 30., ami a folyósítás utánra esik, ezen túl az engedélyezési határozatnál 2004. március 08. került feltüntetésre.

Itt utal arra az ítéletábra, hogy I. r. vádlott a bírósági szakban történt kihallgatásakor maga is akként nyilatkozott, hogy a hitelkérelem átvételétől a folyósításig legalább egy hónap eltelik, olyan sem fordulhat elő, hogy a rögzítéstől a folyósításig csupán egy nap telik el, vagy hogy a rögzítést megelőzi az engedélyezés (elsőfokú iratok 8. számú jegyzőkönyv 12. oldal).

Hr, Hrné, Hu, Huné, HO és HOné tanúk vallomásában is az szerepel, hogy a póthitelt új kölcsönként vették fel, arról semmilyen szerződés, ahogy közjegyzői okirat és jelzálogbejegyzés sem készült, az egészet II. r. vádlott intézte, a pénz Hr-ék és Huék esetében hozzá, mint kivitelezőhöz került teljes egészében.

Bár nem képezi vád tárgyát, de a tanúvallomásokból az is kiderül, hogy a korábban felvett 4,2 és 6,44 millió forint összegű lakásépítési hitel felvételekor (I/3. és I/12. pont) II. r. vádlott szerzett munkáltatói igazolást, mivel Hnak, Hunak és Hunénak bejelentett munkahelye nem volt, ezeket be is csatolták az iratokhoz, részben ugyanattól a cégtől. Ezen körülmény alapján a II. r. vádlottnak tisztában kellett lennie azzal, hogy az adósok a póthitel felvételére nem jogosultak.

A Hr házaspár elmaradt tartozásuk visszafizetésére 5 évvel később, a bankkal történt egyeztetés alkalmával tettek ígéretet és vállalták annak törlesztését (nyomozati iratok V. kötet. 229-233. oldal).

A tényállás I/4. és 5. pontja is sok tekintetben hasonlóságot mutat.

I. r. vádlott Bné hitelügyletének részleteiről vallomást nem tett, a V házaspár hitelügyintézésében való közreműködését tagadta, azt azonban elismerte, hogy a kifizetési pénztárbizonylaton lévő szignó a sajátja. Védekezése azért nem elfogadható, mert a bírósági tárgyaláson IV. r. és V. r. vádlottak azonosították vele a hitelügyintéző személyét. III. r. vádlott is egyértelműen azonosította az I. r. vádlottban azt a személyt, akivel találkozott a hitelügyintézés során, egészen pontosan két alkalommal, az igénylőlap aláírásakor és a pénz folyósításakor. A rendelkezésre álló banki nyilvántartás adatai is azt mutatják, hogy I. r. járt el ezekben az ügyekben is.

Mindkét hitel esetében az I. r. vádlott a kifizetési bizonylaton lévő aláírásról, illetve szignóról állította, hogy származik. Ez az igazságügyi írásszakértői vélemény alapján egyértelműen megdőlt, hiszen a szakértő - alátámasztva állítását - megállapította, hogy a tényállás 4. pontja esetében a kérdéses aláírás nem a névtulajdonostól származik, illetve a tényállás 5. pontja esetében a kivitelező nem volt azonosítható.

A hitelszerződések rendszerben rögzített időpontjai napra pontosan azonosak és alappal felvetik a bűncselekmény megtörténtét, hiszen a kérelem engedélyezésének napja nem lehet korábbi az ellenőrzés napjánál, illetve az utalványozás időpontja sem eshet a folyósítás utáni időre. Mindez indokolta azt is, hogy a pénztárbizonylatokon az utalványozót meg kellett hamisítani, különben a pénz felvételére nem kerülhetett volna sor. Az engedélyezés időpontjában a fiókvezető be sem volt jelentkezve, illetve a nyilvántartásban úgy rögzítették a nevét - végig kisbetűvel -, ahogy ő sosem használta.

Bné F-n keresztül jutott el II. r. vádlotthoz, aki annyit mondott neki, hogy ő mindent el tud intézni a nagykáta ...-nél, ezért a hitel egyharmadát, 1 millió forintot kért. Míg a V házaspár esetében a hitel intézéséért 20 %-ot kért a II. r. vádlott. Mindkét esetben az adósok közölték a II. r. vádlottal, hogy igazolt jövedelmük nincs, munkahellyel nem rendelkeznek, ennek ellenére II. r. vádlott közölte velük, hogy a hitelüket el tudja intézni, megfelelő jutalék ellenében. A szükséges papírokat, így a hamis munkáltatói igazolást - mely Bné esetében az aktához becsatolásra is került - a II. r. vádlott intézte.

Az ügyintéző .I. r. vádlott mindkét esetben tisztában volt azzal, hogy az adósoknak nincs munkahelye. Bné esetében jelen volt a beszélgetésnél, amikor kiderült, hogy a III. r. vádlott jövedelemmel nem rendelkezett, ellenben egy valótlán munkáltatói igazolás került az aktába. A III. r. vádlott a tárgyaláson is fenntartotta, hogy a munkahelyre vonatkozó részt utólag töltötte ki valaki (elsőfokú iratok 14. számú jegyzőkönyv 25-26. oldal). Míg a V házaspár esetében az I. r. vádlott, amikor kiderült, hogy nincs bejelentett munkahelyük, kérte, hogy hagyják kitöltetlenül a munkaviszonyról szóló részt, azt majd ők kitöltik, ami nyilván egy szabályos ügymenetnél elképzelhetetlen, hiszen az igazolt megfelelő jövedelem a hitel nyújtásának egyik, ha nem a legfontosabb feltétele.

Ezekből a tényekből I. r. és II. r. vádlottak számára egyértelmű kellett legyen, hogy az adósok a hitel fizetésére nem lesznek képesek.

Bár I. r. vádlott vitatta, hogy szerződés nem készült, álláspontja szerint az elveszett, azonban maguk az adósok sem rendelkeztek szerződéssel, nekik csak a pénz kifizetésekor kellett egy papírt aláírni, hogy az összeget átvették, lényegében ezen az egy aláíráson kívül a banki iratokban semmiféle más aláírásuk nem szerepel, nem is voltak tisztában a hitel feltételeivel. Egyértelmű a közjegyző és a földhivatal megkeresése alapján, hogy nem készült tartozáselismerő nyilatkozat és jelzálogjog bejegyzésére sem került sor, ugyanúgy, ahogy kölcsönszerződést sem írtak alá az adósok, mindez a szabályok kijátszásával történő hitelügyintézésre utal, amelynek egyetlen magyarázata nem lehet más, minthogy a hitelképtelen adósok (akik szabályos ügymenetben nem kaptak volna kölcsönt), illetve a közvetítő az előírások megkerülésével pénzhez jussanak.

A tényállás I/6. pontja esetében I. r. vádlott vitatta, hogy a rendszerben az ő azonosító kódjával rögzítettek adatokat, a kód alapján határozottan állította, hogy a hitelt D ellenőrizte és hagyta jóvá, készült írásbeli szerződés is.

A banki iratok (V. számú melléklet és VI. kötet 289-315. oldal) alapján az valóban igaz, hogy a 2003. augusztus 27-i rögzítésnél az ügyintéző kódja ..., azonban a 2003. szeptember 27-i iktatás, a 2003. szeptember 05-i folyósítás és könyvelés már a kóddal történt, mely . I. r. vádlotthoz tartozott.

Azt nem vitatta, hogy a saját szignója található a bizonylaton. Az iratanyagban eredetben megtalálható kifizetési pénztárbizonylat vizsgálata egyértelművé teszi, hogy azt meghamisították, hiszen annak valós - véletlenül otfelejtett és így ellenőrizhető - kódja, egy egészen más hitelhez tartozik. A bizonylatot utólag írógéppel töltötték ki, lefestve a korábbi adatokat és feltüntetve az I házaspár hitelkérelmének azonosítóját és számlaszámukat, csupán egy indigós példány található az iratokban, az eredeti nincs meg, mely arra utal, hogy a fiókgazgató megtévesztésével, más iratok közé rejtve íratatták alá azt.

Ezen túl a hitelügyintézés időpontjai is a jelszavakkal való visszaélésre utalnak, hiszen

- az engedélyezés 2003. szeptember 05. napján történt a fiókvezető kódjával, de olyan névaláírási formátumban - ... kisbetűkkel -, amit a jogosult nem használt
- az engedélyezés előtti ellenőrzés későbbi dátumú, mint az engedélyezés
- a folyósítás, könyvelés és utalványozás időpontja nem azonos, pedig ezeknek egy napra kell esnie szabályos ügymenetnél
- folyósítást követi időben a hitel iktatása.

További érdekesség, hogy a nyilvántartás szerint a hitel fedezeteként szereplő ingatlan a földhivatal tájékoztatása szerint nem létezik, az adósok nevén lévő ingatlan pedig fedezetre alkalmatlan, hiszen azon jelzálogjog, elidegenítési és terhelési tilalom és végrehajtási jog van bejegyezve más ügyletekhez kapcsolódóan.

Az is tény, hogy az adósok rendszeres, a hitel visszafizetéséhez elegendő összegű jövedelemmel a tárgybéli időben nem rendelkeztek.

Mindezeket tetézi, hogy jelen ügylet esetében sem készült hitelszerződés, közjegyző előtt tartozáselismerő nyilatkozat és a felajánlott ingatlanra - mivel az nem létezik - jelzálogjog bejegyzésére sem kerülhetett sor.

A vádirat e hitelügylethez való közreműködést nem róta fel a II. r. vádlottnak, azonban az el nem mellőzhető jelentőséggel bír, hogy az I házaspár egyik tagja II. r. testvére, akinek kölcsönét az az I. r. vádlott intézte, aki a további ügyleteknél is eljár.

A másodfokú bíróság szerint a fenti körülmények véletlenszerű egybeesése kizárható, mindezen adatok együttes értékelése egy irányba mutat, hogy I. r. vádlott tisztában volt azzal, hogy az adósok hitelképtelenek, ennek ellenére közreműködött a hitel intézésében.

A **tényállás I/7-8. pontja** esetében I. r. vádlott a konkrét hitelügyletekre nem emlékezett, II. r. vádlott tagadta abban való részvételét.

A két „póthitel” intézése ugyanolyan módon történt, ami jelen esetben is túlmutat egy véletlen egybeesés lehetőségén.

W és Kné, valamint a V házaspár adósok korábbi, ... és azonosító számú, szabályosan lefolytatott hitelügyletükkel az I. r. vádlott foglalkozott.

W és K tanúk a nyomozás során határozott és egyező nyilatkozatot tettek arról, hogy az ún. póthitel lehetőségét II. r. vádlott vetette fel és ő intézett mindent, ami a kölcsönnel volt kapcsolatos. A V házaspár tagjai pedig minden alkalommal egyezően adták elő, hogy a póthitel összegét átadták II. r. részére.

A tanúk vallomása következetes volt tekintetben is, hogy a póthitelt is I. r. vádlott bonyolította le a bankban. Ez utóbbit támasztja alá, hogy a rendszerben az I. r. vádlott azonosító számával vitték fel az átvétel, a rögzítés, iktatás és folyósítás adatait. W tanúkénti kihallgatásakor (elsőfokú iratok 34. számú jegyzőkönyv 4. oldal), V és felesége a bírósági tárgyaláson határozottan felismerte az I. r. vádlottat, aki a hitelügyintézőjük volt (bírósági iratok 14. számú jegyzőkönyv 15. és 19. oldal).

Arra, hogy ez a hitelügylet szabálytalan volt és a normál ügymenetben az adósok újabb hitelt nem kaptak volna, több tény utal mindkét esetben, amivel az I-II. r. vádlott tisztában volt:

1. legszembetűnőbb, hogy a hitelnél valamennyi művelet azonos napon történt, 2003. szeptember 25-én, ami figyelembe véve a szokásos ügymenetet, több napot vett volna igénybe és egyértelműen a kóddal visszaélésre utal
2. Wék esetében a fiókvezető kódjával, de olyan névalírási formátumban - ... végig nagybetűkkel - történt az engedélyezés, amit a jogosult nem használt; a V-i házaspár esetében pedig sem az engedélyező hatásköre (fiókvezető), sem a határozatot hozó neve nem került feltüntetésre
3. mindkét esetben a kifizetésre úgy kerülhetett sor, hogy aésazonosító számú, szabályosan lefolytatott hitelügylet egyik bizonylatát utólag kinyomtatták, lefestették az adatokat és írógéppel rávezették a valótlan összeget, ezt igazolja, hogy egyikén sem szerepel az utalványozó eredeti aláírása
4. nem elhanyagolható, hogy a 1,5 milliós hitel kifizetésére még azelőtt sor került, hogy az eredeti, ésazonosító számú hitelügyletekhez kapcsolódó kifizetések megtörténtek volna, hiszen arra csak három hónappal később, decemberben került sor. Ezek a tények önmagukban megkérdőjelezzik, hogy a bank tudta ellenőrizni az adósok hitel- illetve fizetési képességét
5. ez esetekben - hasonlóan például az I/3. tényállási ponthoz - a rögzített új hitelügylettel kapcsolatban sem kölcsönszerződés megkötésére, sem közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozat megtételére, sem jelzálogjog bejegyzésére nem került sor, így a bank a hitel behajtása iránt sem tudott volna intézkedni. Ennek tudható be, hogy az adósok nem törlesztése esetén a bank nem is tudott fellépni velük szemben.

Továbbá kiemelendő, hogy Wék esetében az iratokban kizárólag egy 500 ezer forint készpénzfelvételről szóló bizonylat volt megtalálható az egyik adós aláírásával, a további 1 millió forint tekintetében a bank oldaláról semmi olyan irat nem volt, amivel egyáltalán a folyószámlára utalt pénz követelése érdekében felléphettek volna. Csupán a 2008. május 19-i megbeszélésen egyeztek meg a felek a kölcsönszerződés írásba foglalásáról (nyomozati iratok VI. kötet 35-37. oldal).

Míg a V-i házaspár esetében az sem maradhat értékelés nélkül, hogy eredetileg 5,5 millió forint hitelt szerettek volna felvenni, de csak 3.990.000.- forintot kaptak a banktól a benyújtott papírok alapján, ennek ténye - mivel az I. r. vádlott intézte azt a hitelt, illetve a korábbi hitel irataiból is ez látható - nyilvánvalóan ismert volt I. r. vádlott előtt, ennek ellenére szabálytalanul kiutalta a

további 1,5 millió forintot. Ezen tény II. r. vádlott előtt sem volt ismeretlen, mivel ennek a hitelnek az intézésében is közreműködött, sőt ő volt a kivitelezőjük és a pénz is hozzá került.

A tényállás I/9. pontja esetében V és Vné II. r. vádlottat jelölték meg, aki a hitel intézésében közreműködött, Vné végig kitartott amellett, hogy a hitel 20 %-a ellenében. Ez utóbbi adat a tényállás 3. és 4. pontjában is visszaköszön, azokban az esetekben is meghatározott százalékkért nyújtott a II. r. vádlott segítséget, a hitel 1/3-át akkor kérte el, amikor hamis munkáltatói igazolást is beszerzett az adósnak. Bár figyelemreméltó, hogy ebben a hitelaktában is szerepel egy hamis munkáltatói igazolás, V azt állította, hogy nem ennél a cégnél dolgozott, amely igazolta munkaviszonyát és jövedelmét, nem is tudott a hamis irat becsatolásáról, mert neki abban az időben más cégnél volt igazolt munkaviszonya.

Az adósok egyezően állították, hogy I. r. vádlott intézte a bankban a hitelkérelmüket, ezt a adatai is igazolják, hiszen az I. r. vádlott kódjával történt a rögzítés és folyósítás. V és felesége a tárgyaláson tanúkénti kihallgatásuk alkalmával is felismerték I. r. vádlottat (elsőfokú iratok 14. számú jegyzőkönyv 27. oldal és 34. számú jegyzőkönyv 17. oldal). Mivel a nyilvántartás pontosan rögzíti az adós által felvett korábbi hitelek, támogatások összegét, illetve a korábbi hitelbírálati kérelmek elbírálásának eredményeit, az ügyintéző számára egyértelműen láthatók és nyomon követhetők az előzményi releváns adatok, így az is, hogy az adósok korábbi kérelmét a bank elutasította.

Az iratokból az is egyértelmű, hogy az adósok által fedezetként felajánlott ingatlan nem volt megfelelő, hiszen a Magyar Állam javára 2001. évben felvett lakásépítési kedvezmény és adó-visszatérítési támogatás miatt jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom volt bejegyezve, az állam engedélye azonban újabb terhelések bejegyzéséhez nem található. Hné tanú vallomására tekintettel, melyben előadta, hogy az utalványozás előtt minden esetben elkérte a jelzálogjog bejegyzését igazoló tulajdoni lapot, eleve kizárják nemcsak a szerződéskötést, hanem az általa történt utalványozást is.

A valóltan adatrögzítést egyértelműen igazolja, hogy a szabályos ügymenettel ellentétesen, 2003. október 9. napján történt az ellenőrzés és október 8-án az engedélyezés, holott az engedélyezés előtti ellenőrzés nem lehet későbbi dátumú, mint az engedélyezés. Másrészt az engedélyezés a fiókvezető kódjával történt, azonban egy általa nem használt névaláírási formátumban, csupa nagybetűket használva. A kifizetési bizonylat a számon rögzített - eredetileg engedélyezetlen - hitelkérelem adataival került kitöltésre, azonban annak eredeti példánya nem található és azon Hné aláírása sem szerepel.

A tényállás I/10-11. pontja összefügg egymással, nemcsak azért, mert ugyanaznap írták alá a szerződést, hanem mert egy ingatlannal érintett a hitel, melynek II. r. vádlott volt a kivitelezője és a pénzek is hozzá kerültek.

I. r. vádlott nem vitatta, hogy az adósok hitelügyletét ő intézte, ez összhangban állt a adataival, hiszen a két kölcsönügylet átvételére, rögzítésére, folyósítására az ő kódjával került sor és arra maga a vádlott sem hivatkozott, hogy a saját kódjával vagy annak jelszavával valaki visszaélt volna. Az a védekezése, miszerint nem tudta, hogy az adósok kivel kötöttek szerződést a ház építése kapcsán, azért nem elfogadható, mert Fné VI. r. vádlott nyomozati vallomása szerint, amikor a pénzt fel akarták venni, azt az I. r. vádlott nem fizette nekik ki arra hivatkozással, hogy azt csak a vállalkozónak adhatja ki. Amikor közölték vele, hogy nem a II. r. vádlottal akarják a házat felépíttetni, I. r. közölte, hogy nem lehet más a vállalkozó, csak az, akivel szerződtek. Ezt követően II. r. vádlott kérdőre vonta őket, hogy miért mentek be a bankba, lebuktatják az egész bandát, nem azért pénzeli az alkalmazottakat, hogy az adósok keresztbe tegyenek neki, illetve később látták, amikor a II. r. vádlott ékszer vásárolt, amit állítólag I. r. vádlottnak adott át az ügyintézésért. Mindezek egyértelműen igazolják, hogy az I. r. vádlott pontosan tisztában volt

azzal, hogy az adósok nem egy ismeretlennel, hanem azzal a II. r. vádlottal állnak kapcsolatban, akit ő is ismert, sőt, akivel a rendelkezésre álló iratok szerint együtt foglalt szállást egy külföldi nyaraláshoz.

Azt, hogy a pénz, az adósok vallomása szerint II. r. vádlotthoz került, alátámasztja az ügyvéd erről szóló átvételi elismervénye (nyomozati iratok VIII. kötet 249. és 313. oldal). Az a II. r. vádlotti védekezés, miszerint ő ezt a pénzt átadta a VI-VII. r. vádlottaknak, nem fogadható el, mert ebben az esetben erről okirat készült volna, másrészt teljesen illogikus is, hiszen a pénzt az adósok közvetlenül a banktól is felvehették volna, semmi szükség nem lett volna arra, hogy egy ügyvédnek adjanak megbízást a pénz átvételére, akitől a II. r. vádlotthoz, majd onnan hozzájuk jut az összeg.

Az adósok a hitel fizetésére nem voltak képesek. F... nyomozás során tett nyilatkozata szerint havi 15 ezer forint fizetésére tudtak vállalkozni, ezt tudta a hitelügyintéző is, akivel beszéltek erről, de a törlesztő részlet ennek háromszorosa lett volna. N tiltakozott a 8 millió forint hitel felvétele ellen, pont arra hivatkozással, hogy arra nincs megfelelő fedezete, de a II. r. vádlott megnyugtatta, hogy a szükséges papírokat ő elintézi. Mivel kezdetektől II. r. intézte a telek vásárlását, a ház építését és az állami támogatások felvételéről is tudott, nyilvánvalóan tisztában volt az adósok rossz anyagi helyzetével és hogy a hitel törlesztésére esélyük sem lesz. A havi törlesztő részlet szinte teljesen kimerítette volna a F család igazolt jövedelmét, míg N-nek eleve annyi bevétele nem volt egy hónapban, ami a részlet összegét meghaladta volna. Az OTP ügyintéző I. r. vádlott a nyilvántartás adataiból látta, hogy 1999. évben a F házaspár és N is kimerítették a lakáscélú támogatásokat. A hitelbírálat nélküli hitelügyintézés oka és célja jelen esetben is az volt, hogy a hitelképtelen adósok és a II. r. vádlott a nagy összegű pénzt megkapják, amire szabályos elbírálás esetén nem került volna sor. Ezt jól szemléltetik az időpontok is, hiszen a hitel rögzítésére csak azután került sor, amikor a szerződést megkötötték; F-ék esetében az ellenőrzés, engedélyezés és könyvelés időpontja a folyósítás utánra esik; N esetében az engedélyező nincs feltüntetve.

A tényállás I/13. pontja esetében I. r. vádlott nem vitatta, hogy az adós hitelügyletét ő intézte - ezt megerősítette a nyomozáskor és a tárgyaláson Sz is -, de részletekre nem emlékezett. A 2.710.000.-forintról szóló kifizetési bizonylaton a készítő rovatban a saját szignóját felismerte és határozottan állította, hogy D valós aláírása van rajta. Utóbbi állítása az igazságügyi írásszakértői vélemény alapján cáfolatot nyert, a szakértő - alátámasztva D de a tényleges kivitelező nem volt megállapítható szakértői módszerekkel.

A hitelszerződések rendszerben rögzített időpontjai ez esetben is bűncselekményre utalnak: az átvétel 2003. december 20.

iktatás és rögzítés 2004. február 23.

ellenőrzés 2004. február 23.

engedélyezés 2004. február 16.

folyósítás 2004. február 20.

utalványozás 2004. február 23.

A dátumokból jól látszódik a visszaélés, hiszen a kérelem engedélyezésének napja nem lehet korábbi az ellenőrzés napjánál, az utalványozás időpontja nem eshet a folyósítás utáni időre, a folyósítás, könyvelés és utalványozás időpontja nem azonos. Mindez magyarázatul szolgál arra is, hogy a kifizetési bizonylaton D valós aláírását meg kellett hamisítani, különben a pénz felvételére nem kerülhetett volna sor.

Figyelemreméltó az is, hogy a valótlan tartalmú, aláírások és pecsét nélküli igazolások - melyeket az I. r. vádlottól kapott az adós - közül a 2007. március 27-i dátumú azt tartalmazza, hogy devizaalapú hitellel kiváltás történik és az iratoknál fellelhető egy 2007. januári keltezésű 8 millió összegű CHF alapú hitelszerződés munkapéldánya, szintén Kocsiné aláírásával.

A fenti bizonyítékok értékelésével az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra az álláspontra, hogy kétséget kizáró módon bizonyított, hogy a vádlottak elkövették a tényállás I. pontjában terhükre rótt bűncselekményeket. A tényállás összhangban áll az elfogadott bizonyítékokkal, annak kiegészítését, pontosítását az indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a történeti tényálláshoz tartozó releváns megállapításokat az indokolásban helyezte el, illetve hiányosan vagy részben az iratok tartalmával ellentétesen állapította meg. A tényállás I. pontja esetében a másodfokú bíróság a megjelölt iratok alapján végezte el a tényáll korrekcióját.

A **tényállás II. pontja** tekintetében az igazságügyi könyvszakértő részletesen kimunkálta (nyomozati iratok VII. kötet 239. oldaltól), hogy szabályos banki ügymenet esetén az ügyintézőnek hogyan kell eljárnia. Tény, hogy a lakáscélú állami támogatások kifizetése szakaszosan történt, az ügyfeleknek megfelelő igazolásokat, készülségi fokot, engedélyeket kellett benyújtani az összeg kifizetéséhez, erre az I. r. vádlott védője helyesen hivatkozott, azonban az utalványozásra csak akkor került sor, amennyiben ezen feltételek teljesültek. Az utalványozás a rendszerben rögzítésre került és azzal egyidőben kellett arról gondoskodni, hogy az utalványozott összeg a hiteligénylő bankszámláján jóváírásra kerüljön, tehát az utalványozást tényleges pénzmozgás kövesse. Ebben az esetben az ügyfél folyószámláján az összeg „jóváírás, átutalás” megjelöléssel aznap megjelenik, ebben az esetben nem „ügyfél befizetés”-ként jelentkezik a számlán az összeg (elsőfokú iratok 118. számú jegyzőkönyv 10. oldal).

Az Bank Nyrt. megkeresésre adott válaszából kitűnik, hogy főkönyvi számláról történő készpénzes kifizetésre az ügyviteli utasítás előírása alapján csak adásvételi szerződés esetén volt lehetőség, de kizárólag csak az eladó részére. Építkezés finanszírozása esetén azonban kizárólag csak lakossági folyószámlára történhetett az utalás (elsőfokú iratok 132. szám alatt). Mindez cáfolja I. r. vádlott védekezését, miszerint a vád tárgyává tett esetekben az ügyfeleknek fizette ki közvetlenül az összeget és a pénztárban történő készpénzfelvételt az ügyfél aláírásával igazolta. A terhére rótt esetekben a kifizetési bizonylaton csak a kifizetés összege, a dátum és az ügyintéző szerepel.

I. r. vádlott köteggönyveléssel kapcsolatos előadását (elsőfokú iratok 14. számú jegyzőkönyv) D, Hné és Kné tanúk vallomásukban nem erősítették meg. Mindhárom tanú egyezően számolt be arról, hogy készpénzes kifizetés esetén nincs köteggönyvelés (elsőfokú iratok 23. számú jegyzőkönyv 20. és 26. oldal, 111. számú jegyzőkönyv 10. oldal, 118. számú jegyzőkönyv 4. oldal). Másrészt Kné tanú vallomása szerint főkönyvi számláról az ügyfél folyószámlájára történő jóváírás esetén a pénzösszeg nem jelenik meg I. r. vádlott ügyintéző napi pénztáranyagában, tehát ki- és befizetési bizonylat sem készül róla, ez is azt támasztja alá, hogy a vádlott a főkönyvi számláról nem írta jóvá ezeket a tételeket az ügyfelek folyószámláján.

D tanú vallomása szerint minden ügyintéző pénztáros is volt egyben (elsőfokú iratok 23. számú jegyzőkönyv 22. oldal), ezt I. r. vádlott sem vitatta (elsőfokú iratok 8. számú jegyzőkönyv 6. oldal).

Abban az esetben, ha a 4. számú mellékletben található ki- és befizetési bizonylat készül, az tényleges pénzmozgást takar, ezt nemcsak Kné tanú állította, hanem maga az I. r. vádlott sem vitatta (nyomozati iratok IX. kötet 111-113. oldal). Kné tanú arról is beszámolt, hogy a napi pénztárforgalomban azért nem jelentkezett eltérés, mert a kifizetési és befizetési oldal egyezett.

Kné tanú nyilatkozott arról is, hogy 500.000.- forint alatti összeghatárnál a pénztárosnak nem kellett a csoport- vagy fiókvezetővel engedélyeztetni a kifizetést (elsőfokú iratok 118. számú jegyzőkönyv 10-11. oldal), mindez egyértelmű magyarázatul szolgál arra, hogy a napi pénztáranyagban miért csak félmillió forintnál kevesebb összegű tételek szerepeltek kifizetésként, hiszen ezeket a műveleteket az I. r. vádlott, mint pénztáros minden külön engedély nélkül végre

tudta hajtani, szabályos eljárásnál az ügymenet ilyen módon történő kijátszása nem lett volna indokolt. Ezt V igazságügyi könyvszakértő is megerősítette a szakvélemény 9-10. oldalán (nyomozati iratok VII. kötet 25-27. oldal). Szabályos ügyintézés és kifizetések esetén az 500.000.- forintnál magasabb összeget a vádlott engedélyeztette az arra jogosulttal, ez a melléklet - jelen ügyhöz nem kapcsolódó - bizonylatain is látható.

I. r. vádlott is előadta, hogy a pénztári ki- és befizetés alkalmával a bizonylaton az ügyintéző kódja rajta volt (elsőfokú iratok 8. számú jegyzőkönyv 9. oldal), az Bank Nyrt. tájékoztatása szerint a kód az I. r. vádlotthoz tartozott (nyomozati iratok II. kötet 255. oldal). A terhelt az eljárás során egyetlen alkalommal sem hivatkozott arra, hogy a belépési kódjával visszaéltek volna, az ügyirat 4. számú mellékletében szereplő eredeti ki- és befizetési bizonylatokon ez a kód szerepel, mindezek alapján megállapítható, hogy az I. r. vádlott pénztári tevékenységét mutatja. A másodfokú bíróság álláspontja szerint alaptalan az I. r. vádlott védőjének felvetése, miszerint a 85 ügyfél esetében önmagában abból a tényből, hogy a bizonylatokon egy „K” betűs szignó szerepel, nem bizonyított, hogy az I. r. vádlotthoz köthető, ugyanis az azonosító szám alapján ez egyértelműen igazolást nyert.

A 3 hónapig tartó belső ellenőrzés menetéről D részletesen beszámolt (elsőfokú iratok 23. és 111. számú jegyzőkönyv). Amikor egy ügyfélpanasz miatt elkezdtek a vizsgálatot, az adott időszak összes folyamatban lévő aktáját egyenként átvizsgálták, összehasonlították a rendszer adatait az ügyfelek folyószámlájával, majd ahol észlelték, hogy nem került sor az utalványozott összeg jóváírására, az aznapi pénztáranyagot is tételesen átnézték.

Így derült fény arra, hogy a rendszerben utalványozott, de az ügyfél számláján jóvá nem írt összeg a napi pénztárban megjelent, majd egy másik ügyfél számlájára lett befizetve. I. r. vádlott tevékenységéhez az alapján tudták beazonosítani az ügyintézőt, hogy a rendszerben rögzítődnek az ügyintézői kódok, ezek a folyamatok pedig az I. r. vádlott azonosítójával kerültek elvégzésre. Ennek a vizsgálatnak az eredményeként gyűjtötték ki az irat mellékleteként kezelt anyagot, amely alapján a pénzmozgás nyomon követhető, ennek figyelembevételével készült az igazságügyi szakértői vélemény, a vádirat, az ügyészi végindítvány és az ítéleti tényállás megállapításának is ez képezte az alapját.

Az igazságügyi könyvszakértő a rendelkezésre álló iratanyagot feldolgozta szerződésenként és ügyfelenként, kigyűjtötte, hogy kinek, mikor, milyen összeg került utalványozásra, ezt tartalmazza a szakvélemény 1. számú melléklete. Az ítéleti tényállásban a szakértői véleményben szereplő 185.108.000.- forint helyett azért 183.908.000.- forint került megállapításra, mert a szakértő bíróság előtt történt meghallgatásakor fény derült arra, hogy N ügyfél adatait - 1.200.000.- forint összeg erejéig - kétszer számolta a szakértő. A szakértő által a 85 ügyfél 102 ügylete (támogatási fajtánként) tételesen kimunkálásra került, ez található az ítéleti tényállásban is.

A szakértő a folyószámlakivonatok feldolgozása alapján a vélemény 2. számú melléklet „valós utalás, folyószámlán jóváírás dátuma és jóváírt összeg” rovatban feltüntette, hogy mennyi az az összeg, amelyet az utalványozás napján, az ügyfél folyószámláján jóváírtak. A szakértő ügyfelenként jelezte, hogyha nem állt rendelkezésre adat, így például R, Á, P esetében. A bíróság az Bank Nyrt.-től beszerezte a hiányzó dokumentumokat, ez alapján került a szakvéleményben szereplő összeg pontosításra, külön a vádlott javára értékelve azt, ha nem állt rendelkezésre adat. Ennek megfelelően az az összeg, amely

- nem került jóváírásra (az ítéleti tényállásban ügyfelenként **vastaggal kiemelve**): 96.848.000.- forint,

- jóváírásának tényéről nincs adat, az ítéleti tényállásban ügyfelenként részletezve, összesen 2.630.000.- forint (szakvélemény 2. számú melléklet „folyószámlán jóváírás dátuma n. a.” jelzésű tételek pontosítva: S 500.000.-, N 900.000.-, J 300.000.- forint, I 300.000.- forint, B 300.000.- és Sné 330.000.- forint),
- szabályosan jóváírásra került: 84.430.000.- forint, mely az ítéleti tényállásban ügyfelenként részletezve jelenik meg.

Ez a három tétel 96.848.000.- +
 2.630.000.- +
 84.430.000.-
 összesen 183.908.000.- forint.

E számításnak megfelelően tért el az elsőfokú bíróság az ügyészi végindítványtól.

A szakértő részletesen vizsgálta a jóvá nem írt összeg sorsát a becsatolt pénztári kimutatások alapján, hogy azok a tételek, amelyek nem kerültek a folyószámlán jóváírásra, az aznapi pénztárban kifizetésre kerülhettek-e, vizsgálta, hogy az utalványozás napján volt-e forgalom (szakvélemény 3. számú melléklet 6. oszlop „volt-e forgalom az adott napon”), illetve, hogy az utalványozott összegnek megfelelő tétel szerepel-e, figyelembe véve azt is, hogy 500 ezer forint feletti tételeknél tagolást alkalmaztak, mivel így a pénztárból való kifizetés a csoport- vagy fiókvezetővel engedélyeztetése nélkül megoldható volt. Majd a szakértő a vélemény 3. számú melléklet 7-8. oszlopában [„jóváírás (név), jóváírt számlaszám”] kigyűjtötte, hogy melyik ügyfél számláján volt ugyanazon a napon befizetés. A szakértői vélemény 3. számú melléklete bemutatja azt a folyamatot, hogy az adott napon utalványozott összegből milyen más számlákra történt befizetés.

Lényegében ezen a vizsgálaton alapult az ügyészi vád azzal a pontosítással, hogy az ügyészség tételesen felsorolta ügyfelenként és naponként azt az összeget, amelyet a vádlott kifizetesként lekönyvelt és ezzel elvonta a Bank Nyrt. rendelkezése alól. Így a jóvá nem írt 96.848.000.- forintból azt róttá kizárólag a vádlott terhére, ami a mellékletben szereplő bizonylatokból megállapíthatóan aznap kifizetesként kivezetésre került, ugyanis ezen összeg tekintetében az I. r. vádlott maga határozta el, hogy eredeti rendeltetésétől eltérően mire használja fel. Ezen összeg az ítéleti tényállásban ügyfelenként aláhúzással került megjelölésre, ennek összege: 83.708.000.- forint. Ezt az összeget a másodfokú bíróság az ügyészi átiratban szereplő indítványnak megfelelően, az iratok 4. számú mellékletében található eredeti kifizetési bizonylatok összevetése alapján pontosította P, K, I és B esetében és az ott feltüntetett összegek alapján a tényállás II. pontjának bevezető részét az ítélet 28. oldal második bekezdésben helyesbítette akként, hogy a szabályosan jóvá nem írt 96.848.000.- forintból nem 82.313.000.-, hanem legalább 83.708.000.- forintot valótlannul kifizetesként lekönyvelt, de ezt a jogosultak számláján akkor nem írta jóvá.

Az ügyészség a végindítványban az eredeti vádat a szakértői vélemény 3. számú melléklete és az iratok 4. számú mellékletében szereplő eredeti ki- és befizetési bizonylatok alapján kiegészítve, a vádmódosítás II. számú mellékletében részletesen feltüntette - egymás mellé helyezve a napi pénztárforgalom adatait -, hogy a kifizetesként lekönyvelt összeg sorsa mi lett. Az elsőfokú ítélet tényállása ügyfelenkénti lebontásban tartalmazza mindezt, részletezve, hogy a kifizetési bizonylattal kivezetett összegről mi állapítható meg.

Amennyiben megvizsgálunk egy napi pénztárforgalmat, feltérképezhető azon számlák köre, amelyekre befizetéseket eszközöltek és pontosan látható, hogy e befizetések fedezetét a kifizetesként lekönyvelt összegek képezték, így pótolta a korábban utalványozott, de jóvá nem írt összeget, ahogy ezt az elsőfokú ítélet 141. oldal negyedik bekezdés is rögzíti. A másodfokú

bíróság e helyes megállapítást is az ítéleti tényállásban feltüntette, egyben mellőzte az ezzel ellentétes, az ítélet 28. oldal harmadik bekezdésében foglaltakat. Mindez arra utal, hogy az I. r. vádlott a hiány összegét görgette maga előtt, a korábban a rendszerből kivett összeget újabb szabálytalan könyvelés alapján rendezte. Ezt alátámasztja

- annak a 20 ügyfélnek a vallomása, akiket már a nyomozás során kihallgattak, és akik tagadták, hogy a befizetési bizonylaton szereplő összeget ők fizették be a számlájukra,
- az a szakértői megállapítás (elsőfokú iratok 23. számú jegyzőkönyv 43-45. oldal), miszerint a ... rendszerben utalványozott, de a jogosultak számláján jóvá nem írt és az ugyanazon a napon más ügyfelek számláján történt jóváírás összezszerűségében egyezett,
- valamint az a tény is, hogy a pénztár egyenlegben volt, tehát a befizetések alapját ezek a kifizetések képezték.

Ha megvizsgáljuk például a 2007. augusztus 09-i napot:

A H és Hg részére 2007. augusztus 09. napján utalványozott lakásépítési támogatás összege 1.300.000.- és 490.000.- forint (lásd igazságügyi szakértői vélemény 1. számú melléklet 3. oldal).

A szakértői vélemény 2. számú melléklet 5-6. oldalán szereplő kimutatás szerint az ügyfelek folyószámláján aznap ez az összeg nem került jóváírásra.

Az iratok 4. számú mellékletében található pénztárbizonylatok alapján, illetve az igazságügyi szakértői vélemény 3. számú melléklet 5. oldalról is megállapítható, hogy ezen a napon 450.000.-, 400.000.-, 450.000.- és 490.000.- forint, összesen 1.790.000.- forint összeg került kifizetésre a LÉK főkönyvi számláról (eredeti bizonylatok 22-23-24-25. szám alatt megjelölve).

Ugyanezen nap befizetési bizonylatait vizsgálva jól látható, hogy ezzel pontosan egyező végösszegű, 900.000.-, 400.000.- és 490.000.- forint került befizetésre három ügyfél folyószámlájára (eredeti bizonylatok 4-5-6. szám alatt megjelölve). HE tanúkénti kihallgatásakor a pénztári befizetési bizonylatot megtekintette és határozottan kijelentette, hogy ő nem fizetett be aznap a folyószámlájára ilyen összeget.

Ugyanez a levezetés megtalálható az elsőfokú ítélet tényállásában az 47. oldalán Hö és H ügyfeleknél részletesen akként, hogy a befizetéseknél HE (mivel ő beletartozik a 85 ügyfélbe) név és összeg feltüntetésével, míg G és Ht név nélkül („ügyben nem szereplő két személy”), de a pontos összeggel szerepel.

Ennek a folyamatnak, ahogy azt az ítélet 141. oldalán az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította, egyetlen oka lehetett, nevezetesen az, hogy a korábban utalványozott, de jóvá nem írt összegeket így pótolta és a meg nem állapítható időponttól halmozódó hiányát görgette maga előtt és próbálta leplezni. E helyes megállapítást a másodfokú bíróság a tényállásba is beemelte. Ezt egyébként megerősíti I. r. vádlottnak az eljárás során tanúként kihallgatott Sz előtt tett, feljegyzésben rögzített előadása (nyomozati iratok I. kötet 157. oldal) is, melyben elmondta a tanúnak, hogy 2006. januártól kezdődően végezte a pénzek jogosulatlan személyek számláira történő áttételét, illetve a vádlott aláírt nyilatkozata (nyomozati iratok I. kötet 155. oldal), melyben az általa ügyfelektől más ügyfeleknek jogosulatlanul juttatott összegek visszafizetését vállalta.

A rendelkezésre álló bizonyítékok fenti módon történő vizsgálata alapján megállapítható, hogy az utalványozott, de a folyószámlán jóvá nem írt összegből az I. r. vádlott melyik napon, melyik (LÉK, ÁFA, OTT, MK, hitel) főkönyvi számláról, pontosan mennyi, 500.000.- forint alatti közvetlen kifizetéseket eszközölt és az így felvett készpénzzel miként rendelkezett, milyen összegeket írt jóvá ügyfelek számláin pénztári készpénzes ügyfélbefizetesként.

A felmentésre irányuló fellebbezések - új bizonyíték hiányában - az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének a kritikái, melyek a meglévő, már mérlegelt bizonyítékok újraértékelését, és a terheltek részbeni tagadásból álló védekezésének elfogadását célozták. Az irányadó perrendi szabályok szerint azonban - a megalapozott tényálláshoz kötöttség és az indokolási kötelezettség teljesítése folytán - ez a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak bűnösségére.

A másodfokú bíróság nem találta alaposnak az V. r. és VII. r. vádlottak védőjének a büntethetőség elévülésére történő hivatkozását.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2013. április 12. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 12.B.133/2010/91-I. számú végzésével IV. r., V. r. és VII. r. vádlottakkal szemben az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésbe ütköző és az (5) bekezdés a.) pontja szerint minősülő csalás büntette miatt indult büntetőeljárást elévülés okából, a Be. 332. § (1) bekezdés a.) pont alapján megszüntette. A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2013. június 12. napján kelt 3.Bf.202/2013/6. számú végzésével ezt a határozatot hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás tovább-folytatására utasította. Az abban foglalt indokolást a másodfokú bíróság teljes egészében fenntartja, abból - a határozat teljes megismétlése nélkül - csak az alábbiakat emeli ki:

Az elévülés kérdése a tényállás I. pontja esetében merült fel. Az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésbe ütköző és az (5) bekezdés a.) pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó csalás büntette, az 1978. évi IV. törvény 300/C. § (3) bekezdés és (4) bekezdés a.) pont szerint minősülő számítástechnikai rendszer és adatok elleni büntett esetében a büntethetőség elévülési ideje az 1978. évi IV. törvény 33. § (1) bekezdés b.) pontja alapján 5 év. A 2012. évi C. törvény 26. § (1) bekezdés akként rendelkezik, hogy a büntethetőség elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább 5 év elteltével. Tehát azoknál a terhelteknél, akik esetében az elbíráláskori jogszabály alkalmazására került sor, annak ellenére, hogy a cselekményük esetleg enyhébben minősül, az elévülési idő nem változott.

Az 1978. évi IV. törvény 35. § (1) bekezdés értelmében az elévülést a büntető ügyben eljáró hatóságoknak csak olyan eljárási cselekménye szakítja félbe, amely az elkövető ellen irányul, az adott bűncselekménnyel kapcsolatos, érdemben az ügy előbbre vitelét és az elkövető felelősségre vonását célozza. A félbeszakadás napja az újból kezdődő elévülés kezdő napja. A 2012. évi C. törvény 28. § (1) bekezdés is ennek megfelelő rendelkezést tartalmaz.

A Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.208/2010/14. számú határozata az elévülést félbeszakító eljárási cselekmények esetében négy feltétel együttes fennállását követeli meg. A büntethetőség elévülésének félbeszakítására alkalmas eljárási cselekmény az

- melynek foganatosítója büntető ügyekben eljáró hatóság, amely éppen az adott büntető ügyben ekként eljár (alanyi követelmény);
- ténybeli alapja azonos az elévülés kérdésének vizsgálatakor eljárás tárgyát képező cselekmény ténybeli alapjával, azonos ténybeli alapú bűncselekmény miatti és nem más olyan eljárásban foganatosították, melynek az nem tárgya (tényazonosság követelménye);
- tartalma az elkövető ellen irányul, tehát nem csupán vele kapcsolatos (irányultság követelménye);

- jelentősége érdemi, tehát az eljárás előbbre vitelére alkalmas, nem kizárólag az elévülés félbeszakítását célozza, nem csupán adminisztratív, illetve korábbi megismétlésében kimerülő (érdemiség követelménye).

Az Bank Nyrt.-nek a tényállás I. pontjára vonatkozó feljelentés kiegészítéseit a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 2008. április 16. és június 10. napján történt intézkedésével a 116/2008. bü. számon folyamatban lévő, a tényállás II. pontja miatt indult ügyhöz 116/1/2008. bü. és a 116/2/2008. bü. alszámra rendelte iktatni, mely érdemi intézkedései valamennyi vádlott büntethetőségének elévülését félbeszakították, ugyanis

- az alszámra iktatásról a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság a büntető ügyben eljáró hatóságként rendelkezett, így az alanyi követelmény megvalósult.

- az Bank Nyrt. sértett azon feljelentés kiegészítéseivel kapcsolatban történt meg a hatóság intézkedése, mely a vádlottakat név szerint megnevezi és az általuk megvalósított, a vádirat I. pontját képező vagyon elleni bűncselekményeket részletesen tartalmazza, így az irányultság és a tényazonosság követelményével kapcsolatban sem emelhető kifogás.

- a hatóság ezen intézkedése az érdemiség követelményének is megfelel, ugyanis a büntetőeljárást ezt követően az alap eljárás ügyszáma alatt lefolytatták, annak célja egyértelműen a feljelentés kiegészítésében szereplő bűncselekmények teljeskörű felderítése volt.

Mindezekre tekintettel a tényállás I. pontja esetében egyik vádlott esetében sem kerülhetett sor a büntethetőség elévülése miatt az eljárás megszüntetésére. I. r. vádlott esetében a tényállás II. pontjában foglalt cselekmény elkövetési ideje 2007. szeptember 21. napja, a nyomozás elrendelésére 2008. január 22. napján került sor, így e tekintetben sem következett be a büntethetőség elévülése.

A cselekmények minősítése a másodfokú bíróság megítélése szerint részben felelt meg az anyagi jog rendelkezéseinek, a tényállás I. pontját érintően az ítéletábra más álláspontra helyezkedett.

A számítástechnikai rendszer és adatok elleni büntett [1978. évi IV. törvény 300/C. § (3) bekezdés a.) pont] és az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntette [2012. évi C. törvény 375. § (1) bekezdés] szabályozása nem változott. Az új törvény szerint ezt a bűncselekményt az követi el, aki jogtalan haszonszerzés végett információs rendszerbe adatot bevisz, az abban kezelt adatot megváltoztatja, törli, vagy hozzáférhetetlenné teszi, illetve egyéb művelet végzésével az információs rendszer működését befolyásolja, és ezzel kárt okoz.

Jelen ügyben az adat bevitelével megvalósuló fordulat elkövetése vizsgálendő. A törvényi tényállás megfogalmazásából egyértelmű, hogy az elkövetési magatartás célzatos, nem az engedélyezett eredmény elérése érdekében, hanem jogtalan haszonszerzés céljából megvalósuló. Az elkövető a magatartást azzal a céllal fejti ki, hogy saját vagy bárki más javára törvényes úton el nem érhető előny bekövetkezését előmozdítsa, jogtalan hasznot szerezzen. A törvényi tényállás nem tartalmazza, hogy kizárólag a saját jogtalan haszon elérésének célzata tényállásszerű. Az a körülmény, hogy a haszon nem az elkövető oldalán jelentkezik, a bűncselekmény megállapítását nem zárja ki. Tényállási elem a kár okozása, a kárnak nem a számítástechnikai rendszerben kell bekövetkezni, hanem a számítástechnikai rendszer manipulációjával összefüggésben, a tevékenység eredményeként.

Csalást követ el, aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, 2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés].

A csalás megvalósulásához három, egymást kiegészítő okozati összefüggés fennállása szükséges:

- a tévedésnek okozati összefüggésben kell lennie a tévedésbe ejtő vagy tévedésben tartó magatartással, tehát a megtévesztő cselekménynek kell előidéznie a tévedést, arra alkalmasnak, szándékosnak és más általinak kell lennie;
- a tévedésbe ejtett vagy tévedésben tartott személy a tévedéssel okozati összefüggésben tesz vagyoni jogi jellegű rendelkezést, vagyis az okozati összefüggés kettős tartalmú: a rendelkezés a tévedésben lévőről kell, hogy származzon, illetve azt a tévedésnek kell kiváltania;
- emellett szükséges az is, hogy a megtévesztett személy vagyoni jogi rendelkezése és a bekövetkezett kár között is okozati összefüggés legyen, vagyis a kárt nem közvetlenül az elkövető cselekménye (a tévedésbe ejtés vagy tévedésben tartás) okozza, hanem a megtévesztett személy (aki lehet a kárt szenvedő, de akár harmadik fél is) vagyoni jogi rendelkezése.

A két bűncselekmény elhatárolásánál támpontot nyújt a 2012. évi C. törvény 375. §-ához fűzött törvényi indokolás. Eszerint „Az információs rendszer felhasználásával elkövetett, kárt okozó magatartások elsősorban vagyoni érdekeket sértő, csalásszerű magatartások, mindazonáltal ezeket a csalástól elkülönítetten indokolt szabályozni, hiszen hiányzik a klasszikus értelemben vett tévedésbe ejtés vagy tévedésben tartás. A kárt az információs rendszer jogtalan befolyásolása okozza. A törvény ennek megfelelően a vagyon elleni bűncselekmények fejezetében önálló tényállásként szabályozza az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást.”

Ahogy a tényállás is rögzíti, szabályos ügymenetnél a hitelkérelmi lapról rögzítették a rendszerben a releváns adatokat, majd a fiókgazdát (D) a hitelt engedélyezte, ezt követően kerülhetett csak sor a szerződés megkötésére, közjegyzői okirat készítésére és az utalványozásra, melynek előfeltétele volt, hogy a jelzálogjog, elidegenítési és terhelési tilalom feljegyzésre kerüljön a tulajdoni lapon.

I. r. vádlott tisztában volt a szabályos ügymenettel, hogy a felhasználó kódja milyen jogosultságokat enged meg részére, a hitelkihelyezés és a kiutalás feltételeivel, azzal, hogy póthitel nyújtására nincs lehetőség. Ezért annak érdekében, hogy úgy tűnjön, mintha az ügyfelek szabályos hitelbírálatot követően, jogszerűen jutottak volna hozzá a hitelösszegekhez, D fiókvezetőt megkerülve, annak tudta nélkül, a rendszerben az adatok felvitelét követően engedélyezte a hitelek nyújtását. Azért, hogy a folyósítás is megtörténhessen, hamis okiratokat használt fel, illetve Hné kódjával visszaélve utalványozta a kérelmeket. E tevékenységének az volt a célja, hogy olyan ügyfelek, akik

- a hitelfelvétel feltételeinek nem feleltek meg jövedelem, fedezet hiányában,
- hitelkeretüket kimerítették,
- hitelkérelmét korábban elutasították vagy
- csak szabálytalan ügymenet útján kaphattak hitelt,

illetve rajtuk keresztül II. r. vádlott jogtalan vagyoni haszonhoz jussanak. Károkozási szándékára utal továbbá az is, hogy esetenként hitelkérelem, szerződés, tartozáselismerő nyilatkozat készítése, jelzálogjog, elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzése nélkül került sor a pénzek kifizetésére, a fedezetként felajánlott ingatlan nem létezett vagy nem volt megfelelő. A banknak a legtöbb esetben semmilyen ügyfél által aláírt irata nem volt, ami a hitelügylet létrejöttét igazolta volna, a hitel behajtása érdekében a földhivatali bejegyzések hiányában ingatlanfedezet, sem végrehajtható közjegyzői okirat nem állt rendelkezésre.

I. r. vádlott III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak hitelügylete esetében (tényállás I/4., I/5., I/10-11. pont) tisztában volt azzal, hogy az adósoknak a hitel felvételének időpontjában sem volt

reális lehetőségük arra, hogy a hitelt törlesszék. Ezen ismeretanyag birtokában működött közre a rendszerbe adatok bevitelével abban, hogy hitelt kapjanak. A III-IV-V-VI-VII. r. vádlottak természetes személyt nem tévesztettek meg, mert a hitelhez úgy tudtak hozzájutni, hogy az I. r. vádlott közreműködésével a számítógépes rendszerbe valótlan adatok kerültek. Megtévesztett passzív alany hiányában cselekményük nem minősülhet csalásként. Még a VI-VII. r. vádlott esetében sem, akik szerződést kötöttek a bankkal, hiszen a szerződéskötést is meg kellett előzni D fiókigazgató engedélyezésének, az volt a feltétele, erre pedig úgy került sor, hogy az I. r. vádlott a kóddal visszaélve, maga engedélyezte a hitel nyújtását a számítógépes rendszerben. Ezért az ítéltábla III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak cselekményét információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás bűntettének minősítette, melynek jogszabályhelye a III-IV-V. r. vádlottak esetében a 2012. évi C. törvény 375. § (1) bekezdés, míg a VI-VII. r. vádlottak esetében a 2012. évi C. törvény 375. § (1) és (2) bekezdés a.) pont.

Társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva közösen valósítják meg. A társtettség alanyi oldala fennáll, hiszen a szándékos bűncselekményt közös egytetéssel, teljes akarategységben valósították meg. A társtettség másik feltétele, a törvényi tényállásba illő magatartás elkövetése (tárgyi oldal) is megállapítható.

A tényállás I/4. és I/5. pontjaiban irányadó tényállás szerint a III-IV-V. r. vádlottaknak a hitel igénylésekor és a pénz felvételénél, a tényállás I/10-11. pontjai esetén pedig a VI-VII. r. vádlottaknak a szerződés aláírásakor és a pénz felvételénél kellett megjelenniük, utóbbi esetben ügyvédnek adtak megbízást a pénz felvételére. Tekintettel arra, hogy a kár okozása tényállási elem, amelynek bekövetkezésével válik a cselekmény befejezetté, az abban a pénz felvételével a tettestársak közül közvetlenül részt vállaló személyek a törvényi tényállás egyik elemét valósították meg.

Mindezekre tekintettel I. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak a tényállás I. pontjában foglalt cselekményt a 2012. évi C. törvény 13. § (3) bekezdés szerinti társtettesi minőségben követték el.

Az ítéltábla egyebekben a tényállás I. pontjában, illetve a tényállás II. pontjában foglalt magatartás minősítésével teljes mértékben egyetértett.

A sikkasztás egyik elkövetési magatartása, a sajátjaként rendelkezés akkor állapítható meg, ha az elkövető a jogosult személy engedélye nélkül időlegesen tanúsít olyan magatartást, amelyre csak a tulajdonos, vagy annak hozzájárulásával más lenne jogosult. Szándéka nem a dolog végleges eltulajdonítására, csupán a tulajdonost megillető jogosultságok időleges jogellenes elvonására irányul, a rábízott dologra nézve - a tulajdon végleges elvonásának szándékát nélkülöző - olyan, egyébként csak a tulajdonost megillető rendelkezést tesz, ami a tulajdonos rendelkezési jogát csak időlegesen sérti.

I. r. vádlott 83.708.000.- forintot az utalványozás napján nem írt jóvá a jogosultak folyószámláján, hanem azt a főkönyvi számlákról kifizetési bizonylatokkal kivezette, majd az így rendelkezésre álló készpénzt annak eredeti rendeltetésétől eltérően, más személyek folyószámlájára pénztári készpénzes befizetésként jóváírta, hogy a korábban már utalványozott, de jóvá nem írt összeget utólag pótolja. Azzal a magatartásával, hogy a rábízott összeget kifizetésként lekönyvelte, az ily módon a sértett rendelkezése alól elvont összeggel szabadon, eredeti céljától eltérően rendelkezett.

A bírói gyakorlat egységes abban, hogy a sikkasztással bűnhalmazatban kell megállapítani az annak leplezése érdekében elkövetett magánokirat-hamisítást (BH 1980. évi 227. számú eseti döntés).

A törvényszék ítéletének 142-143. oldalán részletesen kimunkálta, hogy egyes vádlottak esetében a cselekmények minősítése és a büntetés kiszabása tekintetében az új büntetőtörvény kedvezőbb elbírálást eredményez-e.

A másodfokú bíróság az ott kifejtettekkel egyetértett, azt azzal egészíti ki, hogy a Fővárosi Ítéltábla 2/2013. (VI. 24.) BK véleménye értelmében a 2012. évi C. törvény alkalmazása során nem csak a határozott ideig tartó végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása esetén állapítja meg a bíróság a határozat rendelkező részében a feltételes szabadság legkorábbi időpontját - kizáró rendelkezés hiányában -, hanem erről a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés esetén is rendelkeznie kell. Mindez azt is jelenti, hogy végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása esetén is figyelembe kell venni a feltételes szabadságra bocsátásról szóló rendelkezések változását.

Illetve az ítéltábla utal arra, hogy III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak cselekménye az elkövetéskori anyagi jogszabály szerint az 1978. évi IV. törvény 300/C. § (3) bekezdésbe ütköző és a (4) bekezdés a.) pont szerint minősülő számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekményként minősült, melynek büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés. Az értékhatárok módosulására tekintettel azonban a III-IV-V. r. vádlottak cselekménye enyhébben, a 2012. évi C. törvény 375. § (1) bekezdés szerinti információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettként értékelendő, mely - az elsőfokú bíróság által megállapított csaláshoz hasonlóan - három évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett.

II. r. vádlott kivételével valamennyi terhelttel szemben a 2012. évi C. törvény, míg a II. r. vádlott esetében az elkövetéskori jogszabály alkalmazása indokolt.

A 2012. évi C. törvény 80. § (1) bekezdés és az 1978. évi IV. törvény 83. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

Az elsőfokú bíróság a Bkv. 56. számú vélemény III/7. pontja alapján enyhítő körülményként vette számba, hogy a sértett bankban az ellenőrzés lazasága volt megállapítható, melynek az elkövetésben szerepe volt. Ennek nyomatéka kiemelkedő, hiszen amennyiben a megfelelő banki belső ellenőrzési szabályokat betartották volna, illetve nem bizalmi alapon működött volna a rendszer, a cselekmények elkövetése fel sem merülhetett volna, a visszaélésekre emiatt volt lehetőség, illetve a tényállás II. pontjában jóval hamarabb fény derült volna a szabálytalanságra. Ez a körülmény I. r. vádlott esetén kiemelt súllyal értékelendő a javára.

Az időmúlás figyelembe vétele megfelel a Bkv. 56. számú vélemény III/10. pontjában foglalt iránymutatásnak, mely szerint ezen enyhítő körülménynek nagyobb a nyomatéka, ha megközelíti az elévülési időt.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága több magyar vonatkozású ügyben (például Csanádi kontra Magyarország, Német kontra Magyarország és Aupek kontra Magyarország) is foglalkozott a tisztességes tárgyaláshoz való jog kérdésével az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikke alapján, mely kimondja, hogy „Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.”

Az Emberi Jogok Európai Bírósága határozataiban megismételte, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az ügy egyedi körülményeinek fényében és a bíróság esetjogában lefektetett

kritériumokra tekintettel kell megítélni, különösen az ügy bonyolultságára, a felek és a releváns hatóságok magatartására, valamint arra figyelemmel, hogy mi volt a per tétje.

A bíróság a „kellő szorgalom” kitétellel jelzi a tagországi kötelezettségeket, amely minden eljáró hatóságra irányadó. A kellő szorgalom azt jelenti, hogy az ügy nehézségéhez, a szükséges eljárási cselekményekhez, az ügy bonyolultságához igazodva, szükséges időt biztosítva, azonban ezen túl nem terjeszkedve, megfelelő időn belül az eljárásokat lefolytassák és befejezzék.

Jelen esetben a másodfokú elbírálásig a tényállás I. pontjában foglalt cselekmények elkövetésétől 13 év, a tényállás II. pontja esetében is 9 év telt el, ez a jelentős időmúlás az elévülési időt meghaladja és a vádlottaknak nem felróható. Az időmúlás arra vezethető vissza, hogy a cselekmény elkövetése után több évvel tett a sértett feljelentést, majd 2010-ben emelt vádat az ügyész, ezután a bíróság több tárgyalási napot felölölő bizonyítási eljárást folytatott le. Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől az ügy jogerős befejezéséig további másfél év tel el. Mindezen körülményekre tekintettel az időmúlás nyomatéka valamennyi vádlott esetében jelentős, ez a büntetés kiszabása során is a szabadságvesztés büntetés mértékének megállapításakor kiemelten értékelést nyert.

A cselekmény tárgyi súlyának megítélésénél nem csupán a büntetési tételkeret az irányadó, hanem az elkövetési érték és az egyes vádlottak bűncselekményben betöltött szerepe. A tényállás I. pontja esetében II. r. vádlott esetében figyelembe vehető kárösszeg 38.860.000.- forint, ellenben a III-IV-V. r. vádlottak esetében még a jelentős kárt sem éri el, 2-3 millió forint, míg a VI-VII. r. vádlottaknál 8-8 millió. II. r. vádlott nem csak az I. r. vádlott felbujtójaként működött közre a cselekményekben, hanem a többi vádlott társakkal szemben is kezdeményező szerepet töltött be. Ennek ellenére büntetése - bár a bűncselekmények tételkerete azonos - a VI-VII. r. vádlottakkal szemben kiszabott büntetéstől csupán fél évvel kevesebb, míg a III-IV-V. r. vádlottak börtönbüntetéséhez képest, akiknek a cselekménye enyhébben is minősül, annak kétszerese. Hasonló aránytalanság figyelhető meg I. r. vádlottnál is, akivel szemben - annak ellenére, hogy halmazati büntetés került kiszabásra és a magatartások magasabb büntetési tétellel fenyegetettek - aránytalanul súlyos büntetés kiszabására került sor.

Mindezen körülményekre tekintettel az ítéletábra álláspontja szerint a kiszabott büntetések nem tekinthetők megfelelőnek, valamennyi terhelttel szemben - a II. r. vádlott kivételével - eltúlzott és a belső arányosság elve sérült. Ezért az enyhítést célzó fellebbezések alaposak, az ítéletábra a szabadságvesztés büntetés mértékét

- I. r. vádlottal szemben 2 év 8 hónapra,
- III. r., IV. r. és V. r. vádlottak esetében egyaránt 6 hónapra,
- VI. r. és VII. r. vádlottaknál 1-1 év börtönre enyhítette, míg II. r. vádlott esetében annak további mérséklése nem volt indokolt.

A másodfokú bíróság I. r. vádlott esetében lehetőséget látott a 2012. évi C. törvény 38. § (3) bekezdés alkalmazására. Ezt elsősorban a cselekmény elkövetéséig kifogástalan életvitele és a sértettnek a bűncselekményekben közreható magatartása indokolta. E különös méltánylást érdemlő körülmények alapján megalapozottan feltehető, hogy a büntetés célja vele szemben akkor is elérhető, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége a szabadságvesztés fele részének kiállása után megnyílik.

A másodfokú bíróság azonban alaposnak találta az ügyész - súlyosításra irányuló - fellebbezését a tekintetben, hogy az I. r. vádlottak szemben a foglalkozástól eltiltás végleges hatályú alkalmazása indokolt. Erre a törvény akkor ad lehetőséget, ha az elkövető a foglalkozás gyakorlására alkalmatlan vagy arra méltatlan [2012. évi C. törvény 53. § (2) bekezdés]. I. r. vádlott több éven

keresztül, a banki szabályok kijátszásával, munkaköri leírásának megszegésével, a munkáltatójánál betöltött bizalmi állásával visszaélve valósította meg a terhére rótt cselekményeket. Az elkövetett magatartás jellegéből adódóan erkölcsileg alkalmatlan a banki hitelezői, pénz- és értékezelői tevékenység gyakorlására, ezért a másodfokú bíróság a foglalkozástól eltiltás büntetést végleges hatályúra súlyosította.

II. r. vádlottal szemben az elsőfokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 77/B. § (1) bekezdés a.) pont alapján rendelt el vagyonek Kobzást. A Bkv. 69. számú kollégiumi vélemény értelmében a vagyonek Kobzás célja a bűnös úton elért vagyongyarapodás elvonása. A törvényszék nem vizsgálta a III-IV-V-VI-VII. r. vádlottak esetében az általuk megvalósított bűncselekmény elkövetéséből eredő, a banktól felvett pénz elvonásának lehetőségét. Ugyanis a kollégiumi vélemény azt is kifejti, hogy amennyiben többen követtek el bűncselekményt, minden elkövetőnél külön-külön kell vizsgálni, hogy a vagyonek Kobzás feltételei fennállnak-e.

A másodfokú bíróság II. r. vádlottal szemben elrendelt vagyonek Kobzást mellőzte, mert a cselekmény a jogosulatlan hitel felvételekor befejeződött, a kár ekkor következett be. Elkobozni csak a bűncselekménnyel szerzett vagyont lehet azon elkövetőtől, aki ahhoz jutott. Az irányadó tényállás szerint a bankból a pénzt nem a II. r. vádlott, hanem mások vették fel, akik az OTP felé kötelezettségüket teljesítik, illetve végrehajtás folyik ellenük. A vagyonek Kobzás a polgári kártérítési eljárás egyidejű folytatása mellett a sértett kártérítési lehetőségét, annak alapját vonná el. Azokban az esetekben, amikor a hitelt felvevő személyek a pénzt részben vagy egészben a II. r. vádlottnak adták át, kártérítési kötelezettségük teljesítése után vagy közben fordulhatnak polgári perrel II. r. vádlottal szemben és bizonyíthatják, hogy nevezett mint építési vállalkozó a neki kifizetett pénz fejében részben vagy egészben nem teljesítette a vállalt kötelezettségét.

Az elsőfokú bíróság III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakkal szemben indokoltnak látta a végrehajtás felfüggesztését, az ügyész e vádlottak terhére nem is jelentett be fellebbezést. Az ítélet tábla II. r. vádlottnál is úgy ítélte meg, hogy esetében is alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

A szabadságvesztés végrehajtásnak felfüggesztése nem kerül ellentétbe az általános megelőzés követelményével, de fokozottan érvényesül a speciális prevenció. A büntetés végrehajtásának felfüggesztése a büntetéskiszabás keretei között a jogalkotó által biztosított kedvezmény. Alkalmazásával a jogalkotó alkalmat kíván adni a bűnelkövető számára a bűncselekmények elkövetésétől tartózkodó életvezetésre és a büntetés végrehajtásának elkerülésére. A kedvezmény abban áll, hogy a végrehajtásában felfüggesztett büntetés nem szakítja ki az elítéltet a megszokott közösségéből, és ezzel elkerüli a szabadságvesztés végrehajtásával járó hátrányokat.

III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottaknak a jelen eljárás tárgyát képező esemény utáni életvitele, büntetlen előéletük és az a tény, hogy azóta sem indult más eljárás ellenük, arra engednek következtetni, hogy a jövőben törvénytisztelő életmódot kívánnak folytatni. A II. r. vádlott esetében a másodfokú bíróság elsődlegesen a terhelt igazolt betegségei és az elsőfokú ítélet kihirdetése után bekövetkezett állapotromlására figyelemmel nem találta megalapozottnak az ügyész által a II. r. vádlott terhére, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabására irányuló fellebbezést.

A Bkv. 55. számú kollégiumi vélemény szerint a próbaidő tartamának meghatározásánál, ha az elkövető személyi körülményei kedvezőek, elsősorban az egyéni megelőzés szempontjából kell a próbaidő tartamát egyéniesítve megállapítani.

A speciális prevenció céljának eléréséhez a másodfokú bíróság a próbaidő tartamát a 2012. évi C. törvény 85. § (1) és (2) bekezdés alapján III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak esetében a törvényi minimumra, 1-1 évre mérsékelte, a védelem enyhítésre irányuló jogorvoslata e tekintetben is megalapozott volt.

Ellenben II. r. vádlottal szemben nem látott lehetőséget a próbaidő tartamának enyhítésére, ennek indoka, hogy ugyan a vádlott büntetlen előéletű, azonban az erkölcsi bizonyítvány adatai szerint 2005. október 25. napján elkövetett, hasonló jellegű, vagyon elleni bűncselekmények miatt büntetőjogi felelősségét jogerősen megállapították. Így vele szemben a speciális prevenció érvényesüléséhez az elsőfokú bíróság által meghatározott 3 évi próbaidő szükséges.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetésből kiindulva a szabadságvesztés mértékének, illetve a próbaidő hosszának mérséklése, illetve a foglalkozástól eltiltás tartamának súlyosítása egyik vádlott esetében sem tekinthető a büntetés jelentéktelen megváltoztatásának [Be. 371. § (2) bekezdés és Bkv. 16. számú kollégiumi vélemény].

A másodfokú bíróság felhívja a II-III-IV-V-VI-VII. r. vádlottak figyelmét, hogy az 1978. évi IV. törvény 91. § (1) bekezdés b.) pont és a 2012. évi C. törvény 87. § b.) pont értelmében a felfüggesztett büntetést végre kell hajtani, ha az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

A másodfokú bíróság indokoltnak találta III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakat előzetes mentesítésben részesítését.

Utal a 8/2015. (IV. 17.) számú AB határozatban foglaltakra, amelyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 104. § (1) bekezdése és a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 102. § (1) bekezdése alkalmazásakor az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, és arról az ítéletben rendelkezzen.

A határozat kifejti, hogy „A mentesítés alapjogi forrása az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az emberi méltósághoz való jog. Az Alkotmánybíróság szerint az emberi méltósághoz való jogból következik, hogy az elítélteknek lehetőséget kell biztosítani a rehabilitációra, arra, hogy jogsértés nélkül helytálljanak egy szabad társadalom feltételei között. A reszocializáció pedig megköveteli, hogy az arra objektív szempontok alapján érdemesült elkövető számára egy későbbi, büntetéstől mentes életvitel feltételeit a jog megteremtse. Ez nem csupán a terhelt érdeke, hanem a társadalomé is, minthogy a büntetőjogon kívüli megszorítások megszűnésével, a büntetlen előéletűeket megillető tisztségek ellátására, állások betöltésére való új lehetőségek megnyílása növeli elhelyezkedési esélyeiket, ami pedig csökkenti a társadalmi gondoskodás költségeit, lehetővé teszi az elítélt számára a bűnismétlés elkerülését.”

A 2012. évi C. törvény 102. § (1) bekezdés értelmében a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén, és az elítélt arra érdemes. Ilyenkor előtérbe kerül különösen a terhelt személyiségének, életvitelének, a bűncselekmény tárgyi súlyának, jellegének, valamint az elkövetés körülményeinek vizsgálata. Az eljárás adataiból megállapítható, hogy valamennyien lakhatási körülményeken próbáltak javítani, cselekményük nem kiemelkedő tárgyi súlyú és azóta is rendezett családi környezetben élnek. Ezen kedvező körülmények megtartása érdekében is, a másodfokú bíróság az előzetes mentesítésre érdemesnek találta őket.

Az ítélet bevezető részében a Be. 258. § (1) bekezdés c.) pont alapján feltüntetett tárgyalási napok megjelölését az iratok alapján pontosította.

Fenti indokokra figyelemmel az ítélőtábla - a Be. 361. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 372. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakkal szemben megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

Tekintettel arra, hogy az enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések eredményre vezettek, a felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (2) bekezdés alapján az állam viseli.

A Fővárosi Ítélőtábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2016. év június hó 16. napján

Dr. Nehrer Péter s.k. Dr. Sárecz Szabina Martina s.k. Dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2014. év szeptember hó 25. napján kelt 12.B.133/2010/138. számú ítélete I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakkal szemben a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.204/2015/13. számú ítéletében foglalt változtatásokkal **2016. év június hó 16. napján jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.**

Budapest, 2016. év június hó 16. napján

. Nehrer Péter s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

